

האורג פרק שלשה עשר שבעת

רֹהֶן עַלְדִּי הַאֲוָר

enf

גָּמָם חזרה נגידין. מחת כנפיים ווון ווון לייל נספְּהַנְּגַן כפְּוֹעַל מלהייר יושב מיטרורן קון. ווון ווון נאחו על מלון ליטש דה דה ליטרין אה בירתה. דכל לאט עונזן קון המפץ. מזקען מוווקען מילוועוּן מאלענטה לה הַר. מיטטטטטטטט. חי כי סל נאקספה ג'אנטס פֶּס פֶּס דְּזִין צוֹסְטָלִין כל חזרה אוֹר

הדרן ערך האורוג
"ירובע" בראונשטיין גוטמן ושות'

הדרן על הארון

• 教材

זומניות. הילכות שבת פ"ז פ"א

אנדר פשנה

4

מניד משנה

קפלריו שמר כי נט' גל מים יתקוף מטה גל
מן סיס. ונט'ו ויל' פירט צבולה בג' טסה נטה' ו'
לין נט' לאן: הושיט ידו למטי' בחמה ובו' מ-
המי' מזום נט' נט' נט' וען דרכ' וזה פירט הקונ-
לכיניו. ופינס'ו ויל' לאן עקר אנטפלטום ען דין

בchap. 10, סעיפים 1-2 נקבעו כל המלצות בנסיבות
כיוון מולם קיינו מענד וככבר הזכרנו פרק ז': וא' **ובפרק ז' ז' מגד ערבו.**

לחקם מזין

• 100% •

גננות מירבון
[ב] בחב' דצמ' וROLENGER בנדורי אל' במלחה רואש צו
[ג] ברכנן ואומר מה אילם פרים ובוטס ודל
אל' גאנדר הוהוונ כינה בשכט אליל הוה גאנד זיל
הווען החמאולען בשכט דרי' בע' וב' מהדרם

סומול ו开会 מיגן הוללה מפוזה. מיל' גול' נגי ומיל' צענ' נגי. ני' עטדר' ליל' ביאו' ווינ' טעטן סטמונ' ליל' גאנ'ו'. וויל' צווע' וויל' צווע' מיטטן' קומפלקס מיטטן' גאנ'ו'. וויל' צווע' ר'יך' יי' וויל' צווע' קאנ'ו' עיל'יסס מיטטן' לאג' נו' מיטטן' דער' נו' מאר' קאל' לא חיכ'. ווין' סטמונ' מל' מיט' ה'ע' צה'ת נל' קאנ'הן' לאג' קאנ'הן' מיטטן' קומפלקס מיטטן' גאנ'ו' וויל' צווע' ר'יך' יי' וויל' צווע' קאנ'ו' עיל'יסס מיטטן' לאג' נו' מיטטן' דער' נו' מאר' קאל' לא חיכ'.

צחים ואורבניים וכיווץ בהן וברוח הצבי מופיע הכלב
היה הוא רודף אחר הצבי או שעמוד בפנוי והבלתי
עד שהגען הכלב ותפשו הרי זה תולחת הצד והיב.
וכן העיטה כדרך הו בעופות: **בן צבי** שנכנס לבית
של מפקל של קומת מרכז ואלה נמלטו מארון דבון גוף
עללא לנו פשיטת נסיך קומת מרכז ונען לא מזמן
תכל גם ממעמו כי כ' כל מילן ריל מוזוסה
כמו עטש אטאות מפקדים מומס:

הפתיחה ולא מלאכו ישב השוגן ומלאתו השוגן חיבר עלהו שים פטורין. אם אין אשר יכול לעמל וגמלתו שנים חיבר, ישב אחר על

ט' ר' יוסי' בצדו. אף על פי שעמד הראושון ותכל לו לאשען חיב והשני לא עשה נק' כלום מותר לו לשב במקומו עד הערב ולוקח הגב. למה זה רומה לנעל בירוח לשומרו ונמצא בכדי לשמור בחוכו שלא עשה כלום. נכסה לו צפוף החת וניפוי ישוב ומשמרת עד שתוחנך ומורתו: **כ' ר' הדר צבי** וכן או חלה או קפן פטור. המפרק בהרחה ריה עשר מן המזוזה פטור. הצד דת' עורך ונשבשתו כנון ואוthon ר' פרידלמן יונין (עלילוי) פטור. **ג' ר' שאי** במשם צירה כנון הגבים הנון צדרען ויתושן ז'נופריעשין כו' וצוויאן גראנאלו בר' ג' בטומון: **רב' רמשם המושבון** גבון והשנין גדרען ווילרובין וויניאן בר' יוסי' ייטויאן

סמיון הווא גונשטיין מורה לציג אחים במס' בערך של עשרה. והוא שוכן בז'נובה, קומונת גראן עיל' פ' שאק' הווא עשויה נסכה כפופה כל' עליהן או מקוף עליהם או תחתון או תומך מן' מושבתו. בצד'

א דשוחט ייחיב ולא שוחט בלבד אלא [ו]כל הנוטל נשמה לאחד מכל מין חיota חיה ובהמה ועוף ורג' ושרץ בין בשחוותה או בנהורה או בהכאה חייב. החונק אות חחי עד שמנות חרי וה תולדת שוחט. לפיקד אם העלה בג מספל של מים וגופינו עדר עד שען הדיסרטציה. סכ"י: א. פון ומג'ס: ב. פמג'ס לתקון טען:

ה' השוֹרֵת חַיִּים וְאֶל שׁוֹרֵת לְבָדָה אֲלָמָה נָמָתָה וְאֶל שׁוֹרֵת כְּלָמָדָה נָמָתָה; וה' נָמָתָה כְּלָמָדָה וְאֶל שׁוֹרֵת כְּלָמָדָה נָמָתָה;

פרק אחד עשר

מנדל עוז
ד' המפרק מ' עלייה כתובה. פרק ט' סוףו: אשר עבר שאר אין עפוא. פרק ר' לד' דוחה
(ט' קיילר): כה ר' דבשין ע' מאנקון. ט' נ' מלוטס: כב' בצד' הוא עוזה ענד
ט' פרקן: מיל' נ' לא נ' מלוטס: כב' בצד' הוא עוזה ענד
ט' מלוטס: א' מאנקון ע' מיל' נ' לא נ' מלוטס: כב' בצד' הוא עוזה ענד
ט' מלוטס: א' מאנקון ע' מיל' נ' לא נ' מלוטס: כב' בצד' הוא עוזה ענד

ונב. מילן עלה תשע: א [ג] ברוחשטיין בכלל גולן של דוחה ותאזרת דם בפער שטח מים. מילן עלה תשע: א [ג] ברוחשטיין בכלל גולן של דוחה ותאזרת דם בפער שטח מים.

ג' ממל מטוס נעלם נסמה ולייטו סס דנמי רכ' דוכנווון
ה' כטמול וכמו קומסמן מדבוי ט"ה ודנגי מימה קול
דקה

ונוהגות מיגמונות
ובכת פטור לאלו אוור בדורות תלת דפסור ומוטר צדרא
הוילא לאילך דרא"ש בדור הראשון נופת פדר לה כ"י יהודה
ענין ייל ר"ש דרבנן שהוא בתריאת פ"ל בוחנה בדק
ח' שישים היה ונע שברישתו הגאון פטור וכל פטור

ב' כל דבר שבמינו ניזוד וכו'. נליימוד קס פליגי נח רב מילר ומכמים ובולבך ברחרטם דהרבנן ר' אלעאיו גוונת בירב רוחן טון:

ל'ג בענין

פרישה

שטען [א] חיגר הוללה או זקן. בגמרה והביאו בית יוסף מקשה על

זה והחניא הוליה חיזיב אמר רבי שבת לא קשיא הא בחוללה מהמותר *אישתא* הא בחוללה מהמותר אובייגטן. פירוש עיפויות. ורבינו שלא חילק בזה היינו טעמא משום שלא נחית ריבינו לכתחוב אלא האסור והמותר לא החזיב והפטור לנכון כתוב בחוללה פטור ורצה לומר פטור אבל אסור מכל פטורו הנזכרין בדורין שכח חוץ משלהש: [ב] כל דבר שבמינו גזירות חיזיב עלייו וכו' הילך ובובים וכו' עד ונראות לי שאין צדיק לדקדק בזה וכו'. עיין מה שבכתב בית יוסף על דוחוי של ריבינו לדורי בעל המדרימה שאין כו ממש וכו' הנה אוביוב לך לשון גמורא ותוספות דריש פרק משילין וך ל"ז ע"א ומתוכו תעמוד על דברי ריבינו שיש ממש בדבריו. תא שמע פוטרין מחייב על גבי כוורת דברורים בשבת בחמה מפני החמה ובגשימים מפני הגשמים וככלבר שלא יתכוון לעזוז ומוקשה מיניה ללבוי יצחק ואמר אין כל' ניטל אלא ללבור הניטל ומשני הם ודאיقا דבש ומשום דבש מכסה לה ומוקשה בגשימים מי אייכא דבש ומפניו איכא שתי חלות שהמן מתפרקנסים הדברים כל ימי הגשימים ופריך אותן עסקין כשבחן כשב עליהן ופיריך במאי איקומיאו כרבי יהודה דעתה ליה מוקצת (פירוש רשי"מ) מודהה לך לחומרה היא דלית ליה מוקצת ומחרודת לחומרץ בשינויו

100

הגהות ודעות

אורח חיים שטן הלכות שבת

הַרְיָשָׁה

בשבת חיב' דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל שבמינו נימוד חיב' (ופירש רשות' כי' בוגן החכמים וגוזן גזין מין חגב טהור הוא ונאלclin) וכל שאינו במנינו נימצ'ור (צערין ויתושין שאין לצורך) פטור עכ'ל הגمرا ורש'ו. והנה סבירא ליה להabitת יוסוף וצריך עין הא בפרק דובשן דין בחכמים וגוזן מה שאין כן בזוכרים. ומילין משמע גם אדרוברים שאין במנין לצורך וכמו שכבתה לשון הגمرا לעיל. וכן כדי לישב שלא תקשה הגדירות האחדדי צרך לומר שלא חשוב במינו נימצ'ור אלא וזהו מצד עצמו לא יכול בחכמים וגוזן משא'כ' במילין משמע גם אדרוברים שאין במנין לצורך ולא תקשה הגדירות האחדדי צרך לומר שלא חשוב לא יכול בחכמים וגוזן משא'כ' דבריהם שאף שדרכן ראוי לא יכול מכל מקום הן עצמן אסורים לא יכול ומשום הכל נמיathy שפיר שלא שברו להו שם בפרק האוגג בבריתא הניל. וא"כ נסתלקה ג'כ' תמייתה בית יוסוף מה שתמה על ורבינו וק'ל: ואגב אכתbam ביאור להמה שכתבו החותפות שם ריש פרק משילין והבאים בית יוסוף וצריך ניגר להולמו. ובתחמתה שלמה כתוב ביאור להו ואינו כוכן לדעתני. והוא בד'ה אלא בלבד שלא יעשנו מצורה פירוש הקונטרס ובכלב' שלא יסכה בו כל החולנות לדרב' יהודא אטור ולרב' שמעון מותר גם מעיקרא כי בעי לאוקמי רב' שמעון ממשע לה' דבל ענין מיר' אפי'ו לעשות בעין מצורה לטחום כל החולנות ותחמה דהא מודה ורב' שמעון בכפיט' רישא וכו' עני' שם. שדברים האלה תמוין הא הגمرا מקשה קושיא זו זה לשונה וחסכרא דרכ' שמעון והא מודה רב' שמעון בפסק רישא ומשום הכל מוקי לה אפי'ו לרבי יהודא ומיר' בודאי' וכו' ואיתא כרבי שמעון כפשו'ו וכמו שכבתה לעיל. ונראה לעניות דעתך דהכי העצת דבריו ולומר אף אם לא תרצה להקל בין זוכרים לדברים אכלי ובלבד שלא יעשנו מצורה איינו ריצה לומר שבסה ג'כ' הכל קטן אלא אין צרך ליתן סכין משות דברובים גנפיו'ו קתני ובלבד שלא יוציאו שמע מינה דרשאי' מוכון שי': ומה שכבת בית יוסוף עד אין למלחין בין כוורות גודלה לתקתנה. גם זה לא קשיא דהא גם רבינו' משום הכל כתוב ועוד להזק דבריו ולומר אף אם לא תרצה להקל בין זוכרים לדברים אכלי למדיח' וכו' ומי'יל' דרבינו' סבירא ליה בדין דאפי'ו' בדרכו' ר' י' אריה לרזוקי' שלו וכו' ע"ל דרבינו' סבירא ליה בדין דאפי'ו' בדרכו' אינו אסור עד שיכוין לצודם כל שכן בזוכרים ובכל קושיותו' ובנן היא י' קושית בית יוסוף. ומה שכבת בית יוסוף עוד זה לשונו אי' נמי לא אסר רב' שמעון אלא בדרכו' שבמנין נימצ'ור וכו' ריצה לומר דברו' שהן מאכ'ר'א כן היא כוונת החותפות אלא שאין זה במשמעות לשונם אם לא שנגניה תיבה אחת. וכן צרך לומר. קשה רדה מאעיקרא וכו' ותחמה יוסף היא מהבריתא דפרק האוגג דף ק' ע"ב הביאה בית יוסוף לנמי זה במאגרה זהה לשון הבריתא תנוי רבן הצר החכמים גוזן צערין ויתושין

בפרק חמ"ג בפ"ה (בכ"ה) י"ד פירוש ווגנד צלם ייכון נזוז. ומפניו בפרק חמ"ג יונדרין סוף נ"ט בז'

הכיסוי לחייב בעניין שיוכלו לצאת ממש. כונראת לי שאין צורך לדرك בזה שאין הזוברים ניצודין בתיבה שם בא לפתח התיבה ולייטלים יברחו וכן סיסו ניילוין ומפצל טיצטמו וכן ממזו ו"ל עכ"ל: וא"ב מה שרלה רצינו לדמות דנאי נעל סמלומה

ח' יומקם: וגראה לי'צ' לדמיינו קוגר כיוון דפפרק לירס מתקמע
לסדרים חיטטן דלרכ' צמען מפייל ל'ם ביה כוי נמי קרי דבכי פריך
קמס (ווג': ומני חי רבי צ' צמען דרבנן צ'ין ממכין מוחלך קה ל'ם
לא מוקפת ולמס לי' נלהוקמי כחספצע חי רבי יוסדה כי נ' מכוון
מל' קוי סה דרכ' קלחן ממכין מוקור. לנווט רבי יהודא ומלי' ונבדק
שלג יתכוון נ'וד צ'ין יעטנו כמ' מודקה דליתזוק לאו רוחומ' כי ס' פלי'
דלא' לתה'ד מילילה. מודלן קה'נער זאנ' קוגיל' ומתקער צ' צמען קין
הלה'נ'ה דספירט' לא' ללה'צ' צמען נימ'ה דטה'י צ'ל'ג' ממכין ה'פייל' נ'ל'
צ'טיק' לאו רוחומ'. ול'ם קטה' סה' מודקה רבי צ' צמען צ'פפרק' לי'יטה
הלה'נ'ה נמי'מר דרכ' פפרק' ר'יטה' נ'ל' נימ'ה לא' ש'יאו נ'יאודים ול'ם
ויל'נו נ'גד'ם מן' בכחוות' ס'ה'ר ר'ו'ה ס'ו' צ'ה'ו' נ'ד'ז'ו'יס' נ'ס'ד' נ'ה'כ'ל
פר'יט'ס מ'מ'ר' כ'י נ'צ'ות' דכ'ת' ק'ר'ב' ו'ק'ר'ו' לא' ל'צ'ינו' דרכ' קוגיל'
שי'קל'. מוד' דליה'מ'ל'ה' ד'ד'כ'ת' נ'מ'ק'ת' צ'ת' ו'מו' כ'ו'ן ד'ס'ק'ו'ג'ו'ם
ה'פ'וכ'ו'ם צ'מ'די' ד'ס'י' מ'ל'כ'ן' ח'ול'ן' נ'ק'וג'ל' ו'ל'ה'צ' צ'מ'ען' ק'ר'י' ג'ג'מ'ל'י
ה'פ'יל'ו' נ'יכ'ם' כ'ו': ו'מה' צ'א'ט'ג' ר'כ'מ'ו' מ'מ'ל'ה' מ'ס'ג'ר'ו' ד'ל'ג' ד'מ'י
מד'ק'מ'י' ו'ג'נ'כ' צ'ל'ג' נ'ז'ו'ן' י'כ'ו'ן' נ'ז'ו'ן' מ'ל'מ'ה' כ'י' ל'ן' נ'ד'מ'ו' כ'י'
וא' מ'מ'ק' א'כ'ג'ר' נ'מ'ג'ל' ד'ב'ע'נ' נ'מ' צ'ל'ג' י'ה'ו' נ'י'ג'ו'ן' נ'ב'ל'ל'ם' כ'י' ס'כ'י'
ד'ל'ג' ל'יא'ו' פ'ק'ק' ר'יטה'ו. ומ'ה' צ'מ'ל'ק' צ'ן' נ'ו'ל'ו'ם' ל'מ'ינ'ס' מ'ק'ס'
ל'כ'ו'ו'ם' ק'ט'ו'ס' ס'י'ל' ה'כ' ק'ר'ו' נ'מ'ל'ק' צ'ן' מ'צ'ה' ק'ט'ו'ס' נ'ג'ז'ו'ל'ה' ו'ה'כ'
נ'מ'ה ד'מ'ר'ן' נ'ק'יט'ו'ל'יס' (ט'מ' נ'כ':) ד'כ'ו'ו'ל'ם' נ'מ' מ'ל'מ'ה' נ'כ'ל'י' ו'ה'כ'
ו'ו'ט'ר' ט'ן': **7 אל'א** חי' מ'יכ'ל' נ'מ'ל'מ'ל' ד'כ'י' נ'ג'ל' ס'מ'רו'ו'ס' ס'כ' ס'ו' ד'ל'ג'נ'ל'
ל'מ'יד'מ'יא'ו' ס'ה'י' ד'ז'ו'ל'יס' ד'כ'ו'ו'ת' ס'י'ל' מ'ק'ס' ס'ה'ס' י'ל'ז'ו'ן' ו'ה'ו' ל'מ'כ'נ'ים'
ה'ל'ה'י' נ'ג'רו'ק' ס'ל'ו' (קו':) ח'ל'ג' ו'ז'ו'ז'ס' ד'מ'ינ'ס' ו'כ'ו'ו'ל'ם' ל'ל' מ'ק'ס'
ו'ל'ד'מ'ס' מ'פ'צ'ר' ד'ל'ג' מ'צ'י' נ'ו'ל'ו'ס' ו'ע'ד' צ'י'מ'פ'ס' מ'ז'ו' ט'ז' חי' נ'מ' ד'ע'נ'
ל'כ'ו'ן' נ'ל' נ'ה'כ' ר'ב' צ'צ'ו'ן' נ'פ'לו'ק' מ'ה'ל'ל'ת' ע'ל' ס'כ'ו'ו'ל'ת' צ'פ'פרק' ר'יטה'
ה'ל'ג' ד'ז'ו'ל'יס' צ'ג'מ'ין' נ'ז'ו'ן' ח'ל'ג' ו'ז'ו'ל'ס' צ'ל'ג' נ'מ'ינ' נ'ז'ו'ן' ל'ל' ס'ה'י'ו'
מ'מ'כ'ו'ן' ק'ר'י' ו'ל'ה'צ' ג' פ'ק'ק' ר'יטה' ס'ו' י'ז': ז'מ'ב' מ'ק'ס' כ'ו'ן' ד'ע'פ'ק'
מ'פ'ומ'ו'ס' ד'צ'ע'ל' ת'ה'ר'ו'ו'ס' ו'ל'מ'ז' נ'מ'ר'ל'י' ו'ל'ג' צ'ו'ן' מ'ל'ן' ד'ל'י'פ'ל'ג' ע'ל'ס'
מ' י'ק'ל' ר'ה'ל'ו' צ'ל'ג' נ'ל'ו'ט' נ'ל'ג'י'ס': **7**

בכל רוח נכולות וכו' מילך נמייסדי נס נרגום להס כנמת במת יומק. אבל נמלת נדור לדרכו של טימה עיקר סגמו ואות הלו הועוד קול סמיין ולדמיטמן מפרק ניריה: עוד כמו מית יומק נצaging לדבוי דען החרומה נטווים נכוולם דסוי מקוס אינזידיס צו ואוי מכמיכים לרי לגוזקי צלו הלו ונזדים דמיינס וכוכוות נס כי מקוס זידמס מהפצל כלם חסינ נזודיס עד טימפקס פיזו עכ"ל ובמי לא טליה דנטפרק קהויג נס קומלי סומולן הלו דליעו מיג סטטם עד טיליכים קהויג נגוזוקי צלו הלו מילקוטו הילם הפליל מילקוטו לביט לו מילק דסוי מכתם לטחן דליעו מיג וכו' דמנמע מיזעל קוח דליכם הלו יטיר לח זכל מקום אסכליטו: **7** עוד כתב במא יוסף לי נמי עד כלן נס חמר רט שמעון לפטרום מהלנת על קכורות נפתקין ריטיש הלו זכל רוח נסמן ניוז הלו זכל וטביס טהין גמיך ניוז כל קלהן ממקוין צלי וטה עכ"ל וו (קפלל ט) שטגגה זילחה מלפפי הטעט (כמוצום צ): לדזוגים לריט מסיטין דמיוקי לך דפיטון מהלנת על כוכם דטורייס וכו' דכרמי יהודה טה ווימט גלגד טלה יעטנו מודס פליק פטיטו. פיטס רט"י לכין דהית לה ליט יטודה לדער טהן ממכוון מקר למש לה נמיינס וכלהנד זכל שעשה מונדא דהה לידה לך מלהנה טיה. ומטי מאו דמיון זמיינו ניוז סקור טלה זמיינו יטוד כי גני דטורייס צלי קה מכםע זל. לתנעה לדטורייס להו זמיינו ניוז **8**. ולכדי ואיך לוגר לכל סגן גוין ורגען להו זמיינו נייאו קהיל דצץ דטורייס עדיף טובם וטפינו כי גם זמיינו יטוד כל סגן גוין ולעין דגריעין פוגה ולפיטון דהינו יטוד דלליהו זורק יטה זון הס נס נס לעשות דנט. אבל רט"י פליק סטולוג (קו): כתב וזה לטונו בגזין. מין מגג טוואר קו ווילקלין: כל זמיינו ניוז. כגון הנגטס וויגון: טהין זמיינו ניוז. גרעין מוטקין טהין נזוך עכ"ל וטה ידענו מה נתק פלט דרגון מין פוג נזורה והו דטלון (חויז נס נג) יגיד עליו ריענו (ינומות נס): סלמל אין וולעין דסן מין דטורייס טעוקין דנט בדליית נפרק קמו דכטולות (ט) וכמו זמאנטן פירז דעה פ"ה (נקופו) חין ולפי זה

הזהירות והערות

[...] אז לא דכתיב הורוב'ס שם "פ'ורטון" מוחלט על גביו כוותה דברוים בחמה מהפני
הבית יוסף דבגמרא בכיצעה שם איתא לא יהו דרכוים אין במנין ניזוז. וכותב
המן אמרהם כאן ס"ק ט לפי זה, דמותה שבדבריהם אסור בטפיק רישיה מוכתב
כמסקנה הדברים במגן אמריהם שם סמוך שיד בטפיק רישיה אסור אף במלוא
ורכנן: ובאליה רבה אותיא תירץ קושיתו ה"ב הנזכרת, דהיכת יוסף ביאר דבריו
הגמורא בכיצעה שם מהו דוחטמא במינו ניזוז אסור שלא במנין ניזוז מותר קשש מע
לן, אך קשש מען לדפליגי חכמים אובי אמר דאמר (ק:) הגז חדגוני גזין צענין
ויתוישן בשחת חיב', רק אמרוי אינחו כל שבמנין ניזוז חייב וכל שאין כיורו ויאדר
ונוראה לא לחייב רישיה לא סכיא לא לחייב רישיה נוראה לחוץ קושיות

אברהם סוף סעיף
על-גב שבמדינו
שאינו צריך לגו

ט. **הנוטל דגש** במלאה שחת ט' שונעה לאחר כי פט כל ואם כן כפיה נט רובי' חושני לו, מ' בתי רה, קכ"א ובחות צרך לאשמען וגיה כהרו עעכ"ב רהינו בדור ס"ל דוחשים עקרבים נחשים ועקרבים אחים רמשנו האיד נחשלו רחובים וצערין ס"ל רבלאי' לרומב' ס' מתן אהיא כדיש דמלאה ואף דבזה לא מצינו רחוב וצערין ס"ל רועי' זאמר חושני במינו ניצוד חיב ולא קערה, ולרומב' ס"ד-ס"ז ממשום דאין' במינו ניצ מבוגים כין שכח דה צרייך-שינויו, ועוד למו דהא אפיילו' דבוריהם' ואפליה הבי אמרין ב' ועין מא' ס'ק'ט' וכ' גוון לומר רמנחים דלפעמים צידן אותן ריש' שמוונה-שרצים'

מקאה. ואפל בחל אסור לצוד בבלבים, משום מושב לאחים, וaino זוכה לשמהת לניין (שם ובמגן אברהם סעיף קטן ה):

כ) וְדֹבֶר שָׁاءִן בַּמִּינָה נָצֹדֶן, כְּגֹון זָבוֹכִים מִתּוֹשֵׁין וּדְבוֹרִין וְכִיּוֹצָא בְּהָן, אֲפָלָה צָרָן לְצָהָק, פְּטוּרָה וּמַפְלָל מִקּוֹם אָסָר לְצָהָק מִזְרָבָנָן. וְלֹכֶן יִזְהָר אֶרֶם טָרֵם שִׁיסְגַּר תְּבָה אָנוֹ כָּלִיל, שִׁירָה לְחַפְרוּתָם מִקְדָּם הַזּוּבוֹכִים שִׁישָׁ שֶׁם, אֲך֒ אַיְזָן אַזְיָזֶל לְדַקְּהָקָן בְּלִבְּךָ שְׁלָא יִשְׂאָר בּוֹ, רַק שִׁינְפְּרִיטָם מִהָּ שְׁפָרָאָה חַתְּחָה: דָּבָר אַתָּה תְּבִרְאֵן, וְאַתָּה תְּבִרְאֵן, וְאַתָּה תְּבִרְאֵן

בכלי זהה וליל' לחלק בין אשחא לאובגנאנא ע"כ דדרקה
מחמת אובגנאנא אבל באינו יכול לו זו מחמת אשחא א"ה
ח'יב, אבל הר'ות מפרש איפכא דברובגנאנא ח'יב ומושמע
מרמ"ס שגם הוא מפרש כך קר'ח אבל איתנו מפרש
ברש' דאפע' באינו יכול לו זו ממקומו אפס'ה ח'יב דאי
זו סברא כלל וכמ' "ה'ב'ח", אלא מפרש טניןיהם יכל
לווז, אלא דאם הוא עי' הרבה מהמת עיפות שישסה בו
הכלב וברח האצי מפני הכלב והוא רודף אחר העבי
ח'יב אבל בוחלה בטבעו ע"ג לדשמט ממו ובוח פטוי
דרומה ליגור ווקן שכ' ה'ל' כ"ד דפטור, וליל' דאם ישסה בו
בו כלב והכלב השינו והכנים האצי לבית כיוון שהאדם
לא חששו פטו' וואיה מסנהר' ע"ח ישסה בו הכלב
והשינו פטו' וה'ס' לאחר שתפשו הכלב לך' או
האדם צ"ע לה' רמחמת עי' פטר' זחיב אם דעתו קרשי'
רמי'ר' בגין' יכול לווז ואפה' האצי וא'כ' ה'ג' ב'בוחה
או אפשר שהוא מ' ברמ'ס וצל' דריש' ס'ל' דאי'נו
יכול לווז מחמת אשחא אי'נו דרומה לח'יב וקון' והתמים
בטבעו אך ורק וכן במחמת עי' פטר' דה'י נצגד משא'ס' מחמת
חול' ירע' שלפעמי' מתחיק בבי' איל'ן ח'יב:
ד) צ'ל' רמ'ס פ', ה'ער' דרב שאין מכינוי נצגד בזון
תביבים זונין צדעין יהושין ופרושין ה'ז
פטור. ובכם ק' ע"ב הצד גאנ' כיר' ח'יב דר'ם, וח'ב'א
כל שבמיןו יוציא ח'יב, פרש' כנון הגבים וגאון דמי'ן
הגאנ' צה'ור הוא ונאל'ין, שאון מכינוי נצגד גאנ' צען
זרושין שאין לצורך ע"ש. וכן שרשי' הוכחה פירושן
דעתם איתיה הצד הגבים בשעת הטל בשעת השבר ח'יב.
והגאנ' שקי' וטור' בהה, וא' איתיה דח'גבין הוי אין' במין'ן
נייעוד' א'כ' קשה מ' שבעת השרב דח'יב, עצ'ל' דכ'יז
ל'ם דלא ה'ה'ל'תא ול'ן פירוש' דת'גבין וגאון הוי במין'ן
ニיעוד' וצ'ע על הרמ'ס (ודרכ' רשי' צע'ג שכטב בגזין)
הוא מין'ן חגב טהרו' וכבדא' איתיה בברורות ר'ע'ב' דגזין
זועען' הם מן' טמא, זע'ג. ו'ל' דמלת טהרו' הוא ט'ס'
או שכובונן שהוא מין' של חגב טהרו' אבל הוא טמא רק
שוכנים אוכlein' אות'ן):
ה) הר'י'ר' וורוא'ש והתו' כתבו, הצד נחש אם

ה] הרוי"ג והרא"ש והטור כתבו, הצד נחש אם לרבונא בר חייר ורשבייל שלא ישננו מוחה.

הנִזְקָנָה

۳۷۲۸

183 WORKS OF THE MASTERS

ו עכבר, הוא דבר שבעמינו נצוד, דיש מין עכברים שמשתמשים בעורן, ולכן ארכ' על-גב شبמדיננו אין משפטים בעורן, לרמב"ם חיב, אף-על-גב דהו מלאכה שאינו צריך לגופה, ולכן אסור להעמיד מצוניה שיצורו בה העכברים (כן כתוב המגן אברהם סוף סעיף קטן ט, והוא לי לפרש דהוא לדמיכם, אבל להפוסקים כר"ש, אפילו אם היה ניזוד בשעת פרישתו, פטור):

ח פרעושים, והם הנקנים השוחרים הקופצים, אף-על-גב דין במנין צידה, מכל מקום אסור לצורן וכו', אם לא שם על בשרו ועוקציו, דמשום צער מטר לצנעה ולזורך. אבל אסור להרגה, דתיב משום נתילת נשמה, כמו שנבאר במלאת שוטט, וגם לא ימללנה (ועיין במלאת השותט בנשנת-אדם סימן א'):

ט הנוטל בג מקום שארכ' מצוניה לצד אותו אפלו המקום קטן, חיב (ועיין עד במלאת שותט סימן ב'):

נשנת אדם

ואמנם נראה דעת רשות רשי' דאיתו לשיטתו שכתחב במתני' דשא רשות שקיים שכן במנין ניזוד וארכ' לצורן חיב' כישוני לו מהטהתך וכן איתא לזריא ברשב"א ניזוד מ"מ כצנין לצורן נקרה במנין ניזוד, ולכן דין במנין נחש לרופאה ג"כ חיב'. אבל לדעת התוס' דס"ל לכל שאין במנין ניזוד אפי' צד לצורן פטור, ע"כ ציל לזריאו דנהשים עקרבים אין במנין ניזוד, וכן גואה שוה דעת הרדי"ף והרא"ש והטר ושות' שכ' הדצד נחש לרופאה חיב' ובאמ' שלא ישבנו פטור מושם משאצ'יל, ולפי זה משמע לכל דבר שלפניהם צורן לרופאה או לאיה צורן, נקרה במנין ניזוד. וא"כ בוראי צ"ע מ"ש

בדלא"ה לרמב"ם מתניתין היא דלא כלכלתא דהא מתני' מתניתין דמלאקה שאצל פטור והרמב"ם פסק כר"י, ואף דבזה לא מבינו פלוותא אלא חכמים דבריתא וחגיגין וזעירין ס"ל לרמב"ם דהלהכתה כחכמים דבריתא ורב"ץ אמר חזוני לו מהטהת ס"ל נמי ואפיקו אין במינו ניזוד חיב' ולא קייל כוותיה אלא במתני' דכופין קערה, ולרמב"ם דס"ל משאצ'יל חיב' ע"כ צל הטעם משומ דאי' במנין ניזוד ודברי המ"א שם בלא"ה אינם מובנים כיון שכתחב דהו אין במנין ניזוד וא"כ קשה למה צרי' שניין, ועוד למה לרופאה חיב', ולענין מוכח ג"כ דהא אפיקו דברים שידוע שצירן אותו לזרין הדבש ואפיקו הכל אמרין בפרק משליין דהו אין במנין ניזוד ועיין מ"א ס"ק ט' וכ"כ כל האחרונים וא"כ איך הדעת נוון לומר דנהשים ועקרבים נקרה במנין ניזוד כיון לדלעפומים צדין אותן לרופאה וכ"כ רשי' בהריא במתני' ריש' שמונה שרצים, ושאר שקדמים. כי' כגון נחשים ועקרבים:

ו ציע' בס' התורות והוג'א' הצד פירוש חיב והוא פלא דכי' כר'יא, ובגמ' איתא לחדיא דפטור דאי' במנין ניזוד, וצ"ע. ויתור חמה דברי א"ח שכח בא"ה קנא", הצד דבר שאין במנין ניזוד בגין יושנן כר' פרעושין, פטור. וכט' קיל"ד כתוב בשם ר' יוסף בשעה שעולגת על בשרו חיב הלוקחה ממשום צד.

וצ"ע:

מלאבות

ונראה لماذا דפסק במיינו ניצוד והזמן,adam בזמנינו במינו ניצוד חיב, והנהלכו רשי ורמש דפטורי אין במינו ניצוד ויתושין, ואף דכ רפלוגתם תלייא בלאורה עדין צ"ב במינם ניצוד הם או לא לפיה המוקם והזמן או איז בזמן הש"ס אם אין ניצודים או לא. רשי והרמב"ם מפוזע עין זה ברמ' ובהרוב המגידי שם הריטב"א (מעוד קען הרמב"ם דברר לפוי ההלכה ס"י מקלו)

ג) כתוב הרמב"ם (פרק י' ס' כ"ט) הצד דבר → שדרך מינו לצד חיב ע"כ, עור שם (ס' כ"ז) הצד דבר שאין במינו צידה, כגון תgebim חזין צרעין ויתושין ופרטושין, וכיווץ באלו הרי זה פטור, ע"כ. ומקור דבריו הוא בגמרא (פעט ק"ז ע"ג) והכי איתא התם, תננו רבנן הצד חגבין גזין צרעין ויתושין בשבת חיב, דברי רבי מאיר, וחכמים אומרים כל שבמיןו ניצוד חיב, וכל שאין במינו ניצוד פטור, ע"כ. ומפרש רשי ווז"ל במינו ניצוד, כגון חגבין והגזין, אין במינו ניצוד, צירעין ויתושין וכו' ע"כ. חזין מדבריו דס"ל שלא פליגי רבנן אלא בצירעין ויתושין, ודוקא אלו הוא שלא הויב במינו ניצוד מה שאין כן חגבין וגזין הויב במינו ניצוד וחיב לכטול עלמא. אבל דעת הרמב"ם לרבותן פליגי אצל הנני מינימ דפרט ר' מאיר, וס"ל דבכלולו פטור לכל הנהו לאו במינו ניצוד הויב. ומשום hei פסק בכללו דפטור, כן ביאר המשנה ברורה (ס"ק ט"ז פס"ל ל"ה פון נמיוע יול) פלוגתם ע"ש.

וביאור טעם מחלוקת ר' מאיר ורבנן, יש לומר דפליגי אי הילפotta צידה ממשכן נאמר גם לעניין זה, נדרש שהיא אותו מין דרכו להיות ניצוד, או עיקר הילפotta הוא על עצמו מלאכת צידה לצד תחת ידו בעלי חיים, אבל לעניין שהיא דוקא מין שדרכו להיות ניצוד בזה לא ילפינן מן המשכן.

ובן כתוב בשורת בית אפרים (ס"מ ס"ג) לעניין צידה ע"ש שהרחיב הדיבור בואה, וכותב בחוז"דDual כרךן צריך לדוחק בדברי התוס' הנ"ל במא שכתבו "אם פירש מצודה אינו חייב חטא, שאינו יודע שצורך יתחייב, לאו", דין כוונתם adam יודע שצורך יתחייב, דרך אם בעת הפרישה ממש צורך יתחייב פרישת המצודה. מיהו כתוב לפירוש הא דמחיב במלאתה מבשל אף דאינו נגמר הבישול ע"י כח האדם, היינו משום בכך היה מלאכת בישול במשכן, עכחות', ודברי הבית אפרים כן נראתה שיטת החתום סופר בהගות על השו"ע (ס"י לי"ג מג"ה סס) ובcheidושיו למס' שבת (סס) ע"ש (וע"ע מלמכת זולע לומ' זוא). ועי' בחזון איש (סס) הנ"ל דמפרש במסגר כוונת מג"א בס"י שט"ז דמחייב בפורים מצודה דוקא אם יצד בעת פרישת המצודה, וכשיטה זו. ועי' עוד בתהלה לדוד (סס). ובשוו"ת חсад לאברהם (מלומיס, קמ"ס ס"ג) האריך לדינה בתשובה הבית אפרים.

דעתaben העוזר

(ד) ודעתי aben ha'ozor (ס"י אל"ס) דבכל גרמא במלאתה שבת (ס"ס לילך) אסרה תורה ותליה במלאתה מחשבת, כלומר adam מחשבת האדם על עשיית המלאכה ועשה הפעולה כדי שיתקיים מחשbatchו, חיב על עשייתו כל שగורם האדם על ידה שיעשה המלאכה, וחשיב לעניין שבת עשייה ולא גרמא וחיב [ועי' בשוו"ת abeni נזר סי' קצ"א אות ב'].

זעיר עוד בשוו"ת קרן לדוד (ס"מ ס"ג) שכותב לחלק לעניין מלאכת שבת, בין מקרב הפעול [כלומר החומר שהמלאכה פועלת בה], אל הפעול [היאנו החומר שפועל המלאכה] או להיפך עי"ש, וכך נגונן קדרה

בסתמא הוין במיןנו ניזוד או אין במיןנו ניזוד. ובעין זה מצינו לענין ביטול אישור דקיעיל (י"ד ס"י ק"ה) דחתיכה הרואה להתכבד לא בטלי, והביא שם הפרי מוגדים (מ"ז ס"ק ט') דברי המנוח יעקב (כלל מי ס"י ט'). דאך גדרת חתיכה הרואה להתכבד תלויה הכל לפיה המקומ ווזמן, אבל אותן הדברים שנפרט שמותן להדייה ווזמן, אבל אותן הדברים להתכבד, אז כל זמן דחשיב חתיכה הרואה להתכבד, שלא ידען ראיים רואים להתכבד, סתם חשיב רואין להתכבד מיקרי ע"ש. כמו כן נראה דאותן שמננו חכז"ל דישנם במיןנו ניזוד או בפירוש אין במיןנו ניזוד סתם אף דלא ידען חייב על צירתן או פטור.

ל

דברים מינם ניזוד

ל) הנה בגמרא (נילס ל"ז ע"ה) מביא בריתיא דפורסין מחייבת על גבי כורת דברורים שבת וכלה, ובלבך שלא יתכוין לצוד, ומקשה עלה מהא דאבי ורבא אמר תרויהו, מודה רבוי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות חייב, והכי נמי אף דאיינו מכווין לצוד מכל מקום ניזוד הוא ממילא, ומתרץ לא תימא ובלבך שלא יתכוין לצוד, אלא אמר ובלבד שלא עשו מזוודה [שלא יסתום החלונות, רשי"], ומקשה פשיטה [דהא צידה אב מלאכה הוא, רשי"], ומשני מהו דתימא במיןנו ניזוד אסור, שלא במיןנו ניזוד מותר קמ"ל, ע"ב. ופירש"י דבר שבמיןנו ניזוד, שדרך לצוד את בני מינו כגון חיה ועווף אסור, אבל האי [כלוי דברורים] דאין במיןנו ניזוד שרי קמ"ל ע"ב, ומשמע דהכי קאמר דאך דברים הוא שאינו במיןנו ניזוד ולא מחייב עליה, איסורה מיהתrica.

אמנם ה"ב"י (קי' ס"ז) בא"ד בישוב שיטת הטור (טט) שהתייר לsegor תיבת שיש בתוכה זכוכים, אם איינו מכווין לצודם (עי' נקען

ונראה למאי דפסקין כחכמים דחייב דיקא במיןנו ניזוד, דהכל תלוי לפי המקום והזמן, אדם בזמנינו הרי אחד מן המינים הנ"ל במיןנו ניזוד חייב, וכן להיפך, ובזה יובן מה שנחלקו רשי"י ורמב"ם הנ"ל אם לחכמים דפרטין אין במיןנו ניזוד פטור על צידת צרעין ויתושין, וכך דכתבנו מהמשנה ברורה דפלוגת חמץ תלייא בפיושא דברירתא, מ"מ לכארוה עדין צ"ב דמנה נפשך ניחזי אם במיןנו ניזוד הם או לא. ולפי הג"ל דהכל תלייא לפי המקום ווזמןathy שפיר, דפליגי הארץ ב민ים או בזמן הש"ס אם צרעין ויתושין היה ב민ים ניזודים או לא. ויש לבאר יותר, דכל אחד רשי"י ורמב"ם מפרשין כפי הנהוג במקומות, ע"י כען זה ברמב"ם הל' י"ט (פ"ז ק"ג) ובהרבר המגיד שם, והעיקר כמו שביאר הריטב"א (מורע קען י"ל ע"ג ל"ס ממ' נלכד) דרמב"ם דיבר לפי מקומו, וכן הוא בבייאור הלכה (קי' מקל"ם ל"ה מי ספק) עי"ש].

ולא קשה לפני זה אמר פרט הבריתיא במחלוקת ר' מאיר וחכמים חגבין צרעין ויתושין, הא מחלוקתן הוא בכל דברים הניזודין כל המינים לפי מקום ועתו, ואפשר דחגבים או צרעין יהא במקומות א' דרכו לצוד ויתחייב לכלוי עלמא, ומהן אחר שלא יהא במיןנו ניזוד וכי היה תלייא בזה המחלוקת, וא"כ היה לו להבריתיא למיסתם, ולמנקט רק כלל דミלתא בין לר' מאיר ובין לחכמים דנהלכו אם חייב גם על בעל חי שאין במיןנו ניזוד. ע"כ נראה דאותן דברים שנמננו בפירוש לפטור או לחוב במתני' או בבריתיא בין לשיטת רשי"י ובין לשיטת הרמב"ם כל חד לפי שיטתה, הני סתמא han במיןנו ניזוד או סתמא אין במיןנו ניזוד, אם לא שנדע בוודאי ששנתנה הדבר דלא חשיב מין ניזוד וכן להיפך, אבל

דאן צודין אותן יתיישב על נוכן, דודאי אם באותו מקום צודין דבריהם ככל עולם יודי בחשיב במינו ניזוד, רק מחלוקת ה' והוא פוסקים הוא אם סתמא בכל מקום שאין ידוע לנו דרך צידתן, אם חשיב במינו ניזוד או אין במינו ניזוד.

יש לומר עוד בביור פלוגחת ה' והוא אחרונים הנ"ל, דנה החי אדם (טט) כתוב לאחד העם ומיקרי דבריהם אין במינו ניזוד, כיוון דעתך ציתת הדברים אינו לגוף אלא כדי שיעשו הדברים דבר, ולעולם שהן ניזודין בכורתו עושין שם בכורת חור, כדי שייצאו ויבאו הדברים על הפרחים בשדות למצוץ המתיקות, ועל ידי זה יתאפשר להם לייצר את הדבר, א"כ אין דרך לצודן כמו שהיה צידה במשכן דמאניס את הבעל חיל רשותו שלא יברחו מן האדם אחר שבאו לרשותו, משום הכי חשיב דבריהם אין במינו ניזוד ע"ש. ויש לומר דברבואר זו נחלה, דהה"י ס"ל דאף שפורהים הדברים מתוך כוורתן ורונקם, כיון דסוף סוף וגילים לבא בחזרה להכורת החיב יש במינו ניזוד, והוה בעין בני תרבות הבאים לכלובן לעיר דמיקרי לעולם אין מחוטרין צירה כדלקמן (לוט ט'), ושאר פוסקים הנ"ל, ס"ל דהדברים גרע מבני תרבות, دمش בכווי תרבות הם תחת ידו כשאים לכלובן בעיר (ע"ג) ואם רוצחה שוחטין או משתמש בהם, אבל דברים אפילו בעבר אין לו תועלתו בגופן כלום, ואין צידתן אלא ממשום צורך הדבש שהן מייצרות. ⁷

אריה לגורזקי שלו, דברים בכורת,
זובבים בתיבה
(ז) אורתא בוגרא (קנמ ק"ו ע"ג) הצד אריה
שבת, אינו חייב עד שיכניסנו
לגורזקי שלו, וכי רשי בית משמר עשוי בעין
תיבה ע"כ.

טומ פ'), והקשה ה' בוגרא הנ"ל מפורש דאף שאינו מכון חייב להוי פסק רישא, וכי [בתוי ה'] זיל אי נמי דעת כן לא אסור רבינו שמעון לפروس מהצלת על הכורת בפסק רישא, אלא בדברים שבמין ניזוד, אבל בזובבים שאין במין ניזוד, כל שאינו מתחזין שרי ואף על גב דפסק רישא הוא [דכין דין דין] ובמין ניזוד לא מיתסר אלא מדרבן, וס"ל דפסק רישא באיסור דרבנן מותר (עי' מג"ה פ"י ט"ל פ"ק פ' וט"ז פ"ז) ע"כ. ולכורה מה שכטב בדברים הוא במין ניזוד תמהים בוגרא הנ"ל מבואר להדיין והוי אין במינו ניזוד, ואשומען הבהיר דאסור דרבנן מיהת איתא וכג"ל, וכבר תמה עליו זהה ה' (טט) וכן במרדש"א (כינט טט ע"ג ד"ה גנמלם מ"ז) הביאו המג"א (טט פ"ק ע'), ועל פי זה העלו לחוק על שיטת ה', וכולו סביר דברים הוא דבר שאין במינו ניזוד.

וזהצ"ח (כינט טט) וכן כתוב הפרם"ג (טט מ"ט פ"ק ג') והחיי אדם (כלל ל' נט"ל פ"ט פ"ג) והמשנה ברורה (טט ט"ז פ"ק ט"ז) ליישב שיטת ה', דמפרש מאידם גמרא מהו דתימא שאין במינו ניזוד מותר קמ"ל דמ"ט אסור לפروس מצודה על גבי דברים, והא קמ"ל דברים הוא במינו ניזוד, ואתה שפיר שיטת ה'. וכן כתוב באמרי בינה (ליי צמ"ק פ"י כ"ט ד"ה הולס) בא"ד לישב דעת ה', וככתוב שמצו לו חבר בחי הראה (כינט טט) דכתב להדיין לפרש כן בוגרא דקמ"ל דברים יש במינו ניזוד ע"ש.

ועירין צריך ביאור סברת פלוגחתן بما שנחalker ה' עם ה' עם פוסקים, אם דברים חייבים במינו ניזוד הלא תלוי הדבר בנסיבות. ולפי דברינו הנ"ל (טומ ג') ואותן הנמנין בשונה דחשיב במין ניזוד, בכל מקום חייב במינו ניזוד עד שיודע לנו

והנה כתוב
ההו
שיש בה זו
בין הכספי
ונראה לי
הזובבים נ
התיבה ול
בכורות דק
ובלבך של
גופה קתני
לא מתחזין
ל') דהה"י
מבואר להז
לי שמעון
באופן דין
אמאי התיר
זובבים אף
פסק רישא
שיטת הטו
מקום מהם
שולו, אבל זו
צדתם, אף

ובש"ע הוא
דד
בדבר שאינו
שניזוד לא
מבואר להדיין
אינו יכול ליל
משמעות מינו
למקום המינו
לייטול משם,
דרך צידתן ג
מה שאין כן
מיקרי צירה,
[ועי'] לקמן (

עורותיהם. וצ"ע אם זה אותו עכר שמיiri בתורה שיש זנים
וגדרים שונים, עכ"ד.

ובגביע הכסף סימן טט"ז פרק ה' אוט ו' תירץ העדר החוי
אדם על המ"א, שאמן כן אין לנו לאסור פרישת
מצורדה מאחר שאינו יכול לבוא בזה לידי חיבת חטא,
ולכל אורורה משמע שהמ"א סבר שאין חלק בזה בין צידה
דאורייתא לצידיה דרבנן, ובכלל אופן אסור להעמיד מצורדה
בשבתו. וכן מצינו בסוף פרק כירה (דף מ"ז ע"ב) שאסור ליתון
כליה חגר הנר בעבר שכבת אטור שבת, אעפ"ג שגן בנותן בשבת
לא השוב כבורי אלא אם כן נונטו מיר בשעת פplitת הגינויות,
אפילו hei גוזרו עליה גם בערב שכבת כמו שכחוב החותם שם,
וاع"ג דרבו הואה כבוי הי נמי מלאכה שאינה צריכה לגופה
ההמירו חכמים, אך יש לדוחות דחתם כל עיקר הכבורי הוא
מלאכה שאינה צריכה לגופה ואפילו hei גוזרו בה רבן
וההמירו לאסור אפילו נונטו מבודדים, אבל כאן שלא מצינו
איסור פרישת מצורדה רק בחיות ועופות וגיטים שהם ניזדים
ל גופם, מהילתי תיתי לאסור גם בעכברים שיצידתם רק מדרבנן.
ובשות"ח' עתרת משה חלק א' סימן ע' הקשה אדרבי המ"א

הנ"ל, לאחר שהבאי דברי חוט, בפרק קמא בפרישת
מצורדות דאסור כתוב דהמ"א טעה אסור להעמיד בשבח
המצורדה לצייתר עכברים עכ"ל, וכן בשעו"ג הרוב אסור גם כן
להעמיד מצורדה עכברים, ורק שאל דימו רק במצורדה חיות ועופות שבמנט
של החותם, דשם לא מיריך רק במצורדה חיות ועופות שבמנט
ニיצוד, אבל עכברים הוא אין במנט ניזוד וזה אין צורך בהם
כלל, רק שחותפס מושם שמדיקים במאכלים, וכן כתוב בפניהם
יהושע פרק שמונה שדיצים לתהיא בעכברים, ואם כן הוא
מאונן שאין במנט ניזוד והוא ליה דומיא זובוכים ויתושים,
ובאללו לא שייך הגויה דאי אפשר לבוא לידי חיבת חטא, ואם
כן מנא לה למ"א לאstor. ורק שהעכבר הוא א' משמונה
שריצים האמורים בתורה, ובאללו חנן במשנה הczן חיב, מכל
מקום גם באלו דוקא מאותן מה' שמנים ניזוד לצורך, ואך
שבמשנה מתמא חנן ח', ויש לומר מושם ולענין החובל בהן
אין נפקא מינה ובכללו חיב על כן ומי שמנה, וכבר כתוב
הרמב"ם בפרק י' וגם מalgo הח' דוקא אותן שמנים ניזוד או
חיבת חטא, ועיין בתוס' יוט' פרק י"ד דשבח שבבאי בשם
הר"ן שכל שצון מושם שורכן להזק היה לה בוראי אין
במנט ניזוד ואינו חיב אם אtron, ואך שהם מה' שריצים אפילו
הכי רק פטור אבל אסור הוי, ואם כן עכברים הם בודאי מניין
שאינם צדין לצרכן, ואם כן אף אם צודם בידיו או במצורדה מיר
גם כן אין בו חיבת חטא, ואם כן אם פורש רשות ואינו צוד רק
לאחר זמן מותר למגרי, כיון שאיש אפשר לבוא לידי חיבת חטא
אין אישור כלל בפרישת מצורדה, ועל כן מותר לפירות מצורדה
עכברים גם כן בשבחת. וסימן דיש ראייה חזקה להזה מה שכתב
הגו"א סוף פרק ט"ז דכלים בבראוו אלו רבה, דעתן
עכברים טהורה, שאין עושין לקבלה שאין צורך להעכבר אלא
שיהרג, עכ"ז.

ובביה מנוחה ושחטת שרצים צין לדברי החותם שם
ד"ה ה' חזון, דבשמונה שרצים ריש להם עיר סתמייה
ニיצודין לצורך עורך, אבל שאר שkatים ורמשים שאין להם עיר
צידין שיתכוון לשום צורן, דסתמייהו לאו לצורך קיימי. אבל
הר"ן כתוב, דח' שרצים האמורים בתורה אין דרכן להזק וכל
צדיתן לצורך הוא, אבל שאר שרצים שורכן להזק פעם אדים
צון שלא לצורך, והיין כדי שלא יזקנו, ע"כ. והנה קשה
לכאורה על דברי הר"ן במה שכחוב דח' שרצים אין דרכן להזק
ורו' הרי אחד מה' יושיטה הוא טרר רהרתי, דורויות ד"ה

שבמדינתינו אין משחמים בעורון, לרמב"ם חיב אע"ג דהו
מלאכה שאינה צריכה לגופה, ולכן אסור להעמיד מצורדה
שיצרו בה העכברים (כן כתוב המ"א סוף סק"ט, והוה ליה
לפרש ודוקא לומב"ס, אבל הפסוקים כר' שמעון, אפיקו אס
יהיה ניצוד בשעת פרישתו פטור), עכ"ל. ובduration תורה
למהרש"ס שם גם כתוב כן, וכל דברי המ"א קיימים למאן
דס"ל מלאכה שאינה צריכה לגופה חיב.

וכן כתוב בנهر שלום סימן טט"ז, שכל דברי המ"א אול' ריך
לשיטת הרמב"ס דס"ל מלאכה שאינה צריכה לגופה חיב
עליה, ולכן כיון שיש איסור דאורייתא אם יתפס העכבר
באחוריו וגע שייפורשו המצודה, דהרי אף אין צידק את העכברים
מכל מקום מלאכה שאינה צריכה לגופה חיב עלייה, ולכן גוזרו
על זה מדרבנן אפיקו אס באחוריו וגע של הפרישה לא ליכורו,
אבל לשיטת רוב הפסוקים שס"ל מלאכה שאינה צריכה
לגוף פטור עלייה ואין בו איסור דאורייתא אפיקו אס
ילכוד בשעת הפרישה, שרי במקום שלא ילכוד בשעת
הפרישה אפיקו למתהילה ואין בו אפיקו איסור מדרבנן,
ע"י"ש.

ובתורת שבת סימן טט"ז סק"ז כתוב, דהדרין שאסור להעמיד
מצורדה לאזר בו עכברים הוא אמת, אבל לא מטעם
שכתב המ"א מצד הגירה שהוא יבוא בו העכבר בשעת פרישתו,
דויה לא נאמר רק אצל צידיה דאורייתא ולא אצל עכברים, ונא
שנאמר בסעיף ח' דשמונה שרצים הczון חיב [ועכבר הוא אחד
מה' שרצים], היינו לצורך כמו שכתב המ"א בס"ק י"ד, אבל
אצלנו אין מי שצד אוחם לצורך והי מלאכה שאינה צריכה
לגוף ופטור עלייה. וכן החותם המ"א מוכחה
שאין איסור בפרישת מצורדה במקומות ולא שיר בו איסור צידיה
דאורייתא עי"ש, ואין לאחרון לבודות גזירה מגיירה מודעתו,
ואפיקו בחדיא גזירה יש לומר דלא גזירין ביה, דבמלטה ולא
שכיה לא גוזרו בה רבן, וכמעט דבר שאינו מצוי בעולם הוא,
דמי זה יאמר שיש לחוש שכינטו בו העכברים בשעת פרישה,
שהרי עיניינו וראות שהעכברים בורחים אס ורואים או מרים
את האדם שהוא מתגונע, אבל טעם האיסור הוא מושם
דמצורדה העכברים מלאכתן לאיסור הוא, ואס גם יקח דבר
שמותר לטלטל לצד בו אפיקו חבי אס, שהרי הדיבור
לעשות איסור מדרבנן אפיקו במוציאי שבת, אסור בשכת מ"ש
בSIMAN ש"ז סעיף ב' ועי"ש בסק"ג, מה כל שכן שאסור הוא
שתכליתו לעשות איסור מדרבנן, ואך שנעשה כן מילא אפיקו
הכי לא שרי כן רק בערב שבת, עכ"ז.

ועיין שם בתורת שבת ס"ק י"ב, שכחוב, וז"ל גלעד דאלגינו
הצד עכבר בסתום איינו חיב עליי, שותרי בסתמא אין
אדם צד אוחם לשום צורך רק רק שלא יזק האוכל והבדגים
וכדומה, והי מלאכה שאינה צריכה לגופה, עכ"ל.

76
ומהגר"ג קROLIN שילט"א שמעתי, דיש להסתפק בעכברים
שלנו אם הוא במנט ניזוד או לא, [דריכין שיש
שצדים אוחם לצורך מחקר, אפשר דאמירין לא בטללה דעתם
וחשיב דבר שבמינו ניזוד, דאך דארחים וכל העולם אינם
טופסים אוחם, היינו ממש שלמעשה אינם זקנים להם, אבל
לו יציריךathy זקנים להם הוי בודאי צדים אוחם (עיין מה
שכתבנו בזה לזמן באות נ"ג)] ועל כן אפשר דחשיב בכחאי
גונא במינו ניזוד, וצ"ע. ואך אם אמרין דחשיב במנט ניזוד,
מכל מקום אם איינו צורך אלא כדי לסלקו מהבית וכדומה
הו מלאכה שאינה צריכה לגופה דאיינו אסור אלא מדרבנן. ומה
שאיתא בריש פרק שמונה שרצים, שמונה שרצים ואוחם
והעכבר וכו' הczון חיב, מיר כי עכבר שצדי אוחם לצורך

תורת

המלאות

מלאה כה, הצד

דעתם ומשום ה' כי מרי אין בmino ניז'ור' וכרי ע"כ אמר דוברים שונה מעכברים, דוברים נמצאים בהמוניים ורלא כמו עכברים, על כן אף אלו שטופטים דוברים לצורך מהקה, הם טופטים ורק מיעוט מהם, משא"כ עכברים שאינן כל כך בנז'א, ולפעמים מגדלים אותם בנהג'א, וגון זובבים במילוי תחת ידים כדי שהיה להם בהשא יד, ע"ג.

ובקביין ישוון (קובץ ט"ז עמוד ח"ר) כתוב, דמה שמשתמשים בעכברים למחקר יש לדון שאין זה במינו ניז'ור מתרוי טעמי, א' אין זה שימוש של סח'ם בין אדם אלא רק של מיעוט העוקטים בכך וזה לא חשוב למינו ניז'ור, ובפרט שימושים ורק בסוג מסוימים של עכברים לבנים ולא באלו המזויים. ב' גם המשמשים בעכברים אינם אותם אלא מוגדים אותם במקומות סגור, וזה הטעם העיקרי המשמשים לנויטים בעכברים מפני שנוח לנרגלים ומתרכבים בכמות עצומה), ומסתבר שבענין היה שהרגלים לצד אותה כדי שהוכח שיש במינו ניז'ור ולא סגי בכך שימושים בה בלי ציהה, ע"כ.

ובגביין הכספי סימן ט"ז פרק ה' אות ח' כתוב, דיש לעין בmeno אם משעריהם או ה' במינו ניז'ור או לא ברוב העולם ניז'ור או במדינה זו, ואולי יש לדמותו לסתית פירות למיניהם מ' או סימן ש"ב סעיף א' פרט הדינים שם, זומצינו כמו כן לעין או דבר שצדין אותו רק לרפואה שיש אמורם דלא חשוב מינו גמ' ניז'ור, עין בהיל ד"ה הנחים, וכמו גבי סחיטה שם דציריך"י שהיא הרוך לשוטן לשחות מימה להגנה ולא לצורך רפואה], ואם דורך נקרים לאיזה אבל אין דורך שוראל לשודם מסתבר דחווש מינו ניז'ור שראוי למכוון לנוורי, [וזע"פ] שרך בנודנו לו מוחר למכורן ולא לעשות בהם סחרה לכתהילה]. **ובזמנינו** שבדם כל מיני חירות ורשות שבועלם כדי להתלמד בהם ולהתירות בגין החירות לאורה נשעה הכל דבר שבמינו ניז'ור, ונראה דכין שרוב בני אדם אין כדי אותם כלל לא השוכן מינו ניז'ור מפני היהודים העוסקים בה, ואע"פ שאי אפשר לילך בהז'ה אחר הרוב, שהרי רוב בני אדם אין איז'ין שום חסובות בדבר, מכל מקום גם בגין אלו העוסקים בצייה אין שום חסובות למיניהם אלו שאינם ראויים נמכרים בשוק, אם כן אין איז'ין לשוחק ואינם נמכרים בשוק, אם כן אין איז'ין לשוחק, שתוון מן היהודים המומחחים המתפלים בצדית כל המיניהם אין שום אדם נהגה מצידה בעלי חיים אלו, משא"כ אשריות ועופות הנמכרים בשוק של חיות יש להם שער ושירות קצוב, מיניהם אלו בשעה ממדורו הנהגה הוא לו שהרווח שוה כסף, וזה נקרא מינו ניז'ור, ע"כ.

ומהנ"ג"ן קROLICH שLIGHT" שמשמעותו קROLICH LIGHT" א. לדעינו אם דורך נקרים בענין

לzdormet לאיזה דבר שנאסר על היהודים לאכול, אף ה' ה' בכחאי גונא שאין דורך היהודים לצודם ולהתעסק בהםים אלו צידם למכרים, מכל מקום חשוב במין' ניז'ור, כין שהנוצרים אי' אוכלים מיניהם אלו, ואין זה תלוי ודקה אם יהודי משתמש או במינו ניז'ור

ובשים השדה חלק א' להג'ר"ח קנייבסקי שליט"א קנטורס קרי ה' ה' ה' סימן ר' כתוב, דבעהיר העניין אם מקיי במינו ניז'ור בדבר שאין דורך יהודו ואפלו למכוון לגויים, דהא כל המינין טמאים אסור לצורן בשבל למכוון, כדמשמע בשיעייה פרק ז' משנה ד', דורך אם נודנו להם

ולכן בשמונה שרים ה' חזיב, דסתמן צדן לצורך, אבל בשאר שרים דסתמן לא עומד לצורן וסתם בני אדם שרים לא מתחסקים עליהם כל לצורך, מכל מקום אלו שמתעסקים אין בהם שום ישרות יש בהם מתחסקים פסודוטיים המשמשים מיניהם ניז'ור, שרוב המתחסקים משומן ה' וכי דבר שבמינו ניז'ור.

שאינו ומשום ה' זובבים מקיי אין עליו. אבל אם אין במינו ניז'ור, שרוב המתחסקים יzychים) במינו ניז'ור, ובמיוחד מתחסקים עימם כדי לצורן לצורך, משומן

בזהם לצורן אינם אלא רק כדי לגרש אותם מפניהם, והמייעוט שרים אותם לרפואה וכדומה אין אלא מיעוט שאינו מוציא ובטללה דעתם ומשום ה' וכי מקיי אין במינו ניז'ור, עכת"ד ההוות שני.

7 ציהר (ז"ג) בבה"ל סימן ט"ז סעיף ז' ד"ה נחשים כתוב, בדבר

שודך לצדוי ולהווגו כדי שלא יזק, וכך אין שין למחקר או הוא צד אותו לצורך גוף להשתמש בו אין והוא נחשי ניז'ור. ובשלמי ניסן פרק האורג קנטורס ה' צדיה פרק ח' הסתפק במינו בז'ה הזה שיש מקומות שרים זובבים וכדומה להמתקן נחשי דיש במינו ניז'ור או לא. וכחוב דבחיי אדם כל לי סעיף ז' כתוב, וזה עכבר הוא דבר שבמינו ניז'ור, דיש מין עכברים שימושין בעורן, וכן ע"ז שבמינויו אין משמשים בעורן, לרמב"ם חייב ע"ג דהוי מלאה שאינה צריכה לרוגפה, וכן אסור להעמיד מצודה שיצרו בה העכברים (כן כתוב המ"א סוף סק"ט, והוה ליה לרפרש ודזק לרמב"ם, אבל הפסוקים בר' שענן, אפילו אם י היה ניז'ר בשעת פרישתו פטור). עכ"ל. ואם כן הוא הרין זובבים בז'ה הזה אף שיש רק

מקומות מסוימים דרים אותם נחשי ליש' במינים ניז'ור.

וכתב בשם הגראייש אלישיב שליט"א (מהגרי איזונשטיין שליט"א) דודאי אם זרים אותם ממכרות למחקר וכזהה נחשי ליש' במינו ניז'ור, ומכל מקום הוסף הגראייש אלישיב שליט"א, ומסתבר דנחשי רק לאוטם אנשים שרגלים לצודם ולהשתמש בהן מבדות, עכ"ד. ויש לעין זה האחיה אדם כתוב דאך במדינה אחרת נחשי יש במינו ניז'ור, ואם נימא דהחיה אדם מירiy שיש מדינה שלמה שצדיה אוטם וכן אין לאחרים נחשי יש במינו ניז'ור, משא"כ כאן שرك אנשים שעוסקים במכורה מטפלים וזרים אותם, אם כן מנא לה דבכל נחשי למינו ניז'ור אף לאנשים אלו וצ"ע. וזה בא מחייב נחשי למינו ניז'ור גם הזרים לעווון מיעוטם, ממש"א, דלאו רורה גם הזרים בעלי חיים לעווון מיעוטם, ושם אין שרים לצורך היצבור, מקיי כלפי قولם 'במינים ניז'ור', ואם כן מהאי טעמא יש לומר גם לצורכי מחקר הוי

כלפי כל היצבור תועלחה].

ומכל מקום בעיקר הדבר אפשר לומר דמה שבמכרות זרים אותם איטנו נחשי למינו ניז'ור, דהנה כל דבר במינו ניז'ור האדם זרים כשרואה חיה בחו"ז וזכה לצדרה, משא"כ הכא האנשים רק יש להם זובבים במכורה אבל בשוראי זובוב אין חשובים אויל כדי להפכו בשביל המערבה, עכ"ד.

מהנ"ג"ן קROLICH שLIGHT" שמשמעותו קROLICH LIGHT" א. לשסתפק גבי עכברים שרים אותם לצורך מחקר, אי אמרין דאלו הזרים הוי מיעוט שאיטנו מוציא ובטללה דעתם, או אפלו דאמירין דלא בטללה דעתם וחשי' דבר שבמינו ניז'ור, דאך ואחרים וכל העולם אינם ותופסים אותם, היינו משומן שלמעשה אינם זוקים להם, אבל לו יזכיר שהרי זוקים להם ה'יו בזראי' רצ"ע. ומה שכח בחותו שני ה' ה' ה' בעאות נ"ב' גבי זובבים, דמקיי ובר שאן בmino ניז'ור, שרוב המתחסקים בהם לצודם אינם אלא כדי לגרש אותם מפניהם, והמייעוט שרים אותם לרפואה וכדומה אין אלא מיעוט שאיטנו מוציא ובטללה

ה מלאכות

נצדין אם לא יכסה גם את החלונות]. ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוון לצד, אלא אימא ובלבד שלא יעשה מצודה שלא יסתום החלונות. פשיטה נכין דעת ליה לבי יהודה דבר שאין מתכוון אסור, למה ליה לימיini ובלבד שלא יעשה מצודה, דהה צידה אב

עכ"ל, ומוכח דאם נודמן לו לצד מותח אפילו לצדו בכוונה ל' (ל) או דברותם לרוב הפסוקים, אפילו אם הוא נצד אסור, שלא במנינו נצד מותח, קא משמען. [סדרוך לצד און בני מני, כגון חייה ועוף, אסור, אבל האי און במנינו נצד שרי, קמישמען לן], ע"כ. ומואר מהגמרא דברותם חשייב איין במנים גיזוד.

ובשו"ת אבנין נור או"ח סימן קפ"ט ס"ק כ"א Bair, דנראת הטעם דאף שהם לצורך דבש, מכל מקום אין במינם ניזוד במנים ניזוד, שעילו ציריך להחיקם לצאת בימות החמה על פני השורה למצוץ מזרעים, על כן אין דרך לאzonן לצד.

ובט"ז סימן שט"ז כתוב, זוברים אע"פ שאין במינן ניצוד שיט אסורה לצוץן, لكن כתוב בעיל התורמות שאסורה לנעלול הב"י בשבת התייבה שיש בו זוברים, אלא יון בכך אין או שם דבר בין הכספי לתייבה בעני שיכללו לצאת משם. וניל' שאינו ציריך לדחק בזה, שאין הזוברים נצודין בתיבת, שאם בא לפתוחת התיבת ולייטלים ירבעו, ולא דמי לדבוריים בכורות ותקני פורסין המחלצת על גבי כוורת ובבלד שלא יכולן לצד, כי הכוורת קפנה היא והזרובים ניזודין בה, ועוד דבכוורת גופה קפנית.

ובבלד שלא יכולן בcoin לא מכין שרי, עכ"ל.

ובב"י סימן שט"ז כתוב אדרבי הטור שרודה דברי בעל התורמה, וויל' אלא אי איכא למידתי דברי בכורות היא התורמה הци הוא דיאיכא למידיחינה, שאני דבוריים בכורות היא מקומם בהם ניזודין והוו במנין אורה לגזוקן שלו (שבת דף ק"ו ע"ב), אבל זוברים דתיבת וכוורת לא הוו מקום צידם, אפשר דלא חשייב ניזודים עד שיתפסם בידו. אי נמי דעד כאן לא אסורה רבי שמעו לפורים מחלצת על הכוורת בפסק רישיה אלא בדבוריים שבמנין ניזוד, אבל זוברים שאין במנין ניזוד כל דס"ל דבוריים חשייב ניזוד. וכן כתוב בלבוש טימן שט"ז טיעף ד', דברותם חשייבי במנין ניזוד, ע"י"ש. ובאמריה בינה או"ח סימן כ"ט כתוב דרכן איתא בחידוש הרא"ה בבחיצה שם סדרין הב"י.

ובמהדרש"א בבחיצה שם הקשה אדרבי הב"י, וויל' מהר"י קשוות קארו בא"ח סימן שט"ז כתוב לוזחות וברוי עג ספר התורמה ואסורה לנעלול התיבת בשבת מושם הזוברים הבי שニזודהה בה, דעל כרך לא קא אסירין לר' שמעון הכא ממש שדוחקנו במאמת לרשי' לומר דגוני במנין ניזוד משום דובשן דבוריים, כדאיתא בירושלמי פאה פרק י' הל' ג' עי"ש, ואם דשורי וובש הגזין בכוורות דף ז' ע"ב,adam כן גם דבשן כרוכין וצ"ע. אבל אין לומר דמカリ במנין ניזוד משום דובשן וכמן דשורי וובש הגזין בכוורות דף ז' ע"ב,adam כן גם דבשן צרעין מותר, ולמה צרעין אין במנין ניזוד, ונראה דאפשר להסוברים דבוריים מカリ במנין ניזוד משום דובשן, עין מ"ב סימן שט"ז ס"ק י"ג, מכל מקום גזין וצרעין אין זרך לצדן משום דובשן, דבש הצערין וע' הוא ואינו יפה כמו שכח הר' ש, ומה דבוריים, כדאיתא בירושלמי פאה במנין ניזוד יש לומר דלשון שדוחקנו במאמת לרשי' לומר דגוני במנין ניזוד מהשכה בכורין וצ"ע. אבל אין לומר דמカリ במנין ניזוד משום דובשן כל שבמנינו ניזוד כו' משמע לייה דקאי על כל פנים על שנים, דאי לא קאי רק על האגבים כדפירוש ר'ח שם לא הוה ליה לומר כל כי, רק הוה להה לומר חגבין הייב וכל שאין במנין ניזוד פטור, אמן בירושלמי שבת ריש פרק שמוונה שרצים איתא בדבריו הר"ח דגוני אין במנין ניזוד כמו שהביא בכה"ל סימן שט"ז טיעף ג' ד"ה אין, ואיך לומר דבורי רשי' זוגמא דין חולק על זה כרמשמע לשון כל כי, והרמ"ב ס' כתוב גם חגבין אין במנין ניזוד, ולדרבי הא דקתי ניזוד כל שבמנינו ניזוד כי עללמא קאי ולא על בריתיא זו, עכ"ז.

ובב"ח בסימן שט"ז גם תמה על הב"י, וויל' וח' בשגגה שיצאה מלפני השליט, דבסוגיא דריש משילין דמייק להך דפושטן מחלצת על כוורת דבוריים וכו', ומשני מהו ווינמא במנין ניזוד אסורה שלא במנין ניזוד כי הני דבוריים שרי קא משמען, אלמא דבוריים לאו במנין ניזוד. ולפי זה ציריך לומר דכל שכן גזין צרעין לאו במנין ניזוד נינהה, שהרי דבש דבוריים עדיף טובא ואפלו הци לאו במנין ניזוד, כל שכן דבש גזין וצרעין דגורי טובה דפושטה דאינו ניזוד, דלא זה צורך יהא צדן אם לא לעשות דבש וכו', ע"כ. וכן הקשה בטל אורות (האותו) מלאכת צד. וכן הקשה במאמר מרדכי שם סק"ו על הב"י, עי"ש.

במצודתם מין טמא מוחר למכרו אבל לא שיתכוין לצד. אכן הרמ"ב ס' בפירוש המשניות כתוב שם, מי שנחמנה לו הוה שיתכוין לצד עוף טמא או היה טמאה בכוונה או כלל כוונה שנודמן לו, כגון שעברו עליו או עברו הוה על כן מKİינהן עכ"ל, ומוכח דאם נודמן לו לצד מותח אפילו לצדו בכוונה ל' (ל) או דברותם לרוב הפסוקים, אפילו אם הוא נצד מותח, וכותב שם דהלהכה כר' יהודה, אך הב"י ביו"ד סימן קי"ז

כתוב דאי הילך כר' יהודה, ועיין ותוס' יו"ט בשביעית שם, וכן נקטו האחרונים ולצד אסורה, עיין דרכי השובבה יי"ד סימן קי"ז. מיהו. כיון דרך הגוים לצדון יש לומר דמカリ גם כן במנין ניזוד ותיבב, וכן נראה קצת ברש"י ריש פרק שמנא שריצים, שכח דשמונה שריצים חיב מושם שבמנין ניזוד, ולא הזכיר שהוא מושם עורך כמו שכחbero הוהו [ונגמרא] סימן שט"ז סעיף ח' ד"ה שמנא שהקשה על תוס', זוגמא רשא שמכח גם אין להם עורתה חיבך, ונראה דודעתו משה דורך גוים לאצדון לאכילה, עין עבודה זדה דף ס"ח ע"ב דעכברא דדברא עוללה על שלוחן מלכים, וגם שאחד צ' שריצים יש לומר דרך הגוים לאצדון לאכילה, וכמוש"כ אוכל בשור חזיר והשזק ועכבר, ובשבת דף פ"ו ע"ב כיון דאכלי שצקדים ורמשים חביל גופיהו, וכן נראה דזה חליות במחולקת ל"א ע"ב, וכן מカリ במנין ניזוד. ונאפשר דזה חזר היינו הראשונים דתנות' שבת דף צ' ע"ב כתבו מכלא פי חזר היינו שראויב בשביל גוי ולהכי חיבין על הוצאה, וכן כתוב בתוס' הרא"ש שם עי"ש, אבל בחידוש הר' ר' שם כתוב דהא דראוי לגוי לא כלום הוא עי"ש, ואפשר דהוא הדין לעין במנינו ניזוד תלי בזה, ויש לחלק וצ"ע. וכן תגובים טמאים שדר' ג' גוים לאכלי מカリ במנין ניזוד, ואע"ג דתנן בעוקץין פרק ג' משנה ט' חביבים טמאין צרין מהשכה בכפרים, יש לומר דמלכ' מקום הא בכרכאים אין ציריך מהשכה כמו שכח הר' ש, ואם כן דרך לאzonן שם. זומה שכח הרמ"ב ס' פרק ג' מטומאת אוכלי הל' ג' עי"ש, ואון בחוזן איש על הרמ"ב ס' שם שהגירסאות גם כן כמו שכח הר' ש. ויתכן דכל שמוונה שרצים אין ציריך מהשכה בכרכין וצ"ע. אבל אין לומר דמカリ במנין ניזוד משום דובשן וכמן דשורי וובש הגזין בכוורות דף ז' ע"ב, adam כן גם דבשן צרעין מותר, ולמה צרעין אין במנין ניזוד, ונראה דאפשר להסוברים דבוריים מカリ במנין ניזוד משום דובשן, עין מ"ב סימן שט"ז ס"ק י"ג, מכל מקום גזין וצרעין אין זרך לצדן משום דובשן, דבש הצערין וע' הוא ואינו יפה כמו שכח הר' ש, ומה דבוריים, כדאיתא בירושלמי פאה במנין ניזוד יש לומר דלשון שדוחקנו במאמת לרשי' לומר דגוני במנין ניזוד מהשכה בכורין וצ"ע. אבל אין לומר דמカリ במנין ניזוד משום דובשן כל שבמנינו ניזוד כו' משמע לייה דקאי על כל פנים על שנים, דאי לא קאי רק על האגבים כדפירוש ר'ח שם לא הוה ליה לומר כל כי, רק הוה להה לומר חגבין הייב וכל שאין במנין ניזוד פטור, אמן בירושלמי שבת ריש פרק שמוונה שרצים איתא בדבריו הר"ח דגוני אין במנין ניזוד כמו שהביא בכה"ל סימן שט"ז טיעף ג' ד"ה אין, ואיך לומר דבורי רשי' זוגמא דין חולק על זה כרמשמע לשון כל כי, והרמ"ב ס' כתוב גם חגבין אין במנין ניזוד, ולדרבי הא דקתי ניזוד כל שבמנינו ניזוד כי עללמא קאי ולא על בריתיא זו, עכ"ז.

דברים (ל) (ז) בבחיצה ודף ל' ע"א איתא, תא שמע פרוטין מחלצת על גבי כוורת דבוריים בשבת, בחמה מפני במנין החמה, ובגשמי המפני הגים, ובבלד שלא יתכוין לצד ניזוד, נפרשי' שא"פ שהוא צדן וכו', והרמ"ב ס' כתוב מאמי עסקין דעת ביה שיטח, נפרשי' שא"פ שהוא צדן וכו', והוא מירחה את היה איזו

צרעין ויתושים מותר למחילה, וזה שאמר מאן ואמר החילוק בין במינו ניזוך דחכמים דבריתא אינו בחיב ופטור אלא באסור ומותר, וחיבור אינו אלא בחיה וועוף. ואם כן ודברים אף דבמינו ניזוך מכל מקום אינו אלא אסור מדרובנן, ובדרובנן לא אסר ר' י' דבר שאיננו מחרובין

ו) לא חשב צידה לשיטת רשי", לזה אמר קא ממשןין דבמינו ניזוד דיש בהן צורך לאודם חייב, ואם כן דבר שאין

שטע"ז בני המנורה סק"ג, עי"ש.

(לא) **בשבות** דף ק"ז ע"ב נחלקו רבי מאיר וחכמים לגבי דבר שאין בmino ניז'וד. רבי מאיר אומר חייב, וחכמים אומרים כל שבmino ניז'וד חייב, וכל שאין בmino ניז'וד פטור. ופרש"י, אין בmino ניז'וד כיון שלאין לא צורך.

ובריש פרק שמונה שרכזים (דף ק"ז ע"א) תנן, שמונה שרכזים האמורים בתורה, הצדן והחובל בהן חייב. ושאר שרכזים ורמשים, החובל בהן פטור, הצדן לא צריך חייב, שלא לצורך פטור. זוכפרשת שמני (י"א כ"ט) נמנעה הוה שרכזים, החולד והעכבר והצב והאנקה והכח והלטהה והחותמת והונושמת]

ופרשׁוּ הצדן חייב כיוון שהוא מביננו ניצוד, אבל שאר שקעים
ורמשים כגון תולעת ונחשים ועקרובים שלא לצורך
פטור, دائمamente ניצוד והוא מלכתחה שאינה צריכה לגופה,
ורו' שמעון היא כדמוקרי לה בגمرا, ע"ב. ומובואר ודרשי ס"ל
דידבר שאין מביננו ניצוד רק כשצודן שלא לצורך פטור, אבל
כשצודן לצורך חיבת, וכן דבר שבמנינו ניצוד ע"ג וצדן שלא
לצורך נמי חיבת.

ובתום' שם ד"ה שלא לצורך כתבו, זה ל' פירש ורשי' דין
במינו ניזוח, ואני נראה דהא מאן דפטר אין במינו
ניזוח פוטר אפיילו לצורך, אלא יש לפרש ואפיטו במינו ניזוח
פעטוף ממש דהויא מלאה שאינה צורכה לנוגה, ור"ת מהקו

יעין ברמביין וברשב"א וברז"ן וכבריטב"א שוגם הקשו כן על רשי"י בשם חותס, וויל הרמב"ן, והצדן לצורך חיבך של א' לא' לצורך פטור. פרש"י ז' ל' דאין במיינו נזוד והוא מלאכה שא' ע' לגונפה ו/or שמעון היא כדומוקי לה בגמ', ואני יודע מה הוא שח' שם אין במיינו ניזוד אף' לצורך פטור, אלא ממש מעדרמנהה שריצים האמורדים בתורה אין דרכן להזיק וכל צידתן לצורך היא, אבל שאר שקצין ורמשים שדרךן להזיק (ונפעמים אדם צדן שלא לצורך כל מיר כדי שלא יזיק, ומושם הכל חני פלוגתא בטיפא וה' לה לרישא, עכ'ל). ומובואר רס' לדבר שאין במיינו ניזוד אפילו לצורך נמי פטור, ובדבר שבמיינו ניזוד לצורך חיבך שלא לא' לצורך פטור.

יבפנִי יחוּשׁ כָּתֵב, דָּף שָׁאַנְיִי כְּדֵאי לְהַשְׁגַּע עַל דְּבָרִי חֹסֶפֶת,
אָכְלָמָּה לְלִימּוֹד אֲזִיר בְּלָאוֹרָה וּרְאַבְּגָה

הנ' מוקם על עמו צוין, ואכזבונו נראן דוחן מלודר דכל התני שעורן קשה לעניין שבת וטומאה יהא העוד שליהם סחמייהו ראיו לשום מלאכה, וכל הרוצחים שבעולם קים להו לרבען שאין ראוי לשום דבר. ועוד דהא דבר הנראה לעיניהם גורא, ולפי זה במאי קמיפליגי ר' יוחנן בן נורי ורבנן לעניין שבת טומאה, ליחזי אין אם עורן רגיל לעשות מהן מלאכה או לא, לבאורה אין עולה על הדעת DSTמ צוית עכבר וכיווץ בו יהא כשביל העורת. ולולוי דבריהם היה נראא לי לפреш בפשיות, עיקר מילתא דמתניתון הינו לאשמעין דהלהכה בר' שמעון במלאכה שאינה צריכה לגופה. דנהי ואשכחן דפליגי לעיל פרה

אסור מושם צידה, שורך לצד את בני מינו, כגון חיה ועווד
שמנין ניצוץ, אבל שלא במינו ניצוץ, כגון חני דברים, והוא
אמנינו דשרי אף שהן לצורך הרשות ניצודין, אך משמעו כלל כיוון
דליך רוח והובש ניצודין חיבר, דהוה ליה כמו הצדן לצורך
דוחה ביבר, ואע"פ שאין במינו ניצוץ

ביברומה לה כהב בשחתת י"ט
למרחיל אינץ בכיצה
נינחו, עי"ש.

שם לשם לישב דברי הב"י, דודאי דברורים צוריך להם ורוצחה לזמן
שישיארו בכוורתו שלו, אלא שאין דרכן לצזון על ידי כסינו
ממצודה כמו שצדין היה וועך, מכל מקום נגדי זובוכים שאין
צורך להם כל ואיזו רוצחה קיימן נקרה נגדי דברורים אין במנין
מייצוד כלול, והשתא מדאליכפל חנה לאשומעין הדברים אסורים
במנין ניזוד, אם כן אם איתא זובוכים נמי איסורה
לאזכור, מא קמ"ל בדברים, הא ודאי דבררים נגדי זובוכים הזה
במנין ניזוד, ורשוי בשבת זיך קי"ז ע"ב פרישט אין במנין
מייצוד שאין צורך להם, והא ודאי דבררים צוריך להם. וצריך
לולמר דמלכ' מקומ אין צורך לצזון על ידי מצודה, ונגדי היה
ועך מיקרי אין במנין ניזוד, אבל נגדי זובוכים מקרי במנין
מייצוד, שובוכים אין צורך להם ורוצחה שברחו, וכיוון דאכפל
תנאנא לאשומעין ולסקלא דעתך להחיר אפלו בדברים, ממילא

7 ובס"תagar יצחק או"ח טימן ט"ז כתוב לישב קושיה
הבר", זול ולמען הסיר כבוד משא הקושיה הזאת
על מלון זה, ולהקל הפליאה, אפשר לומר לדבורים ממשום דהוי
לצורך דבר שקרי במיניהם ניצוד, וראיה להה מרשי' (שבת ק"ו
ע"ב) שפירש אין במנין ניצוד שאין לצורך וכמו צרעין
ויתרשרין, ע"ש ד"ה שאין במנין ניצוד כו', ומה שאמרו בביבה
(שם) בדברים מקרי אין במיניהם ניצוד, רגנס שלא צדו דברורים
למשכן, ודבר הניצוד למשכן (כמו תהילים) חייבים עליין,
ולחייב אף אלה אשר לא ניצודו למשכן פטורין עליהם. והדבר
זהו לממדות מירושלמי נחכיאו התוס' (שבת ע"ז ע"א) ד"ה
הצד חלון [כ'] הדצד חלון אין בו מושם צידה [זהו] סותה
המכואר בש"ס שלנן, ואמרו (בירושלמי) הטעם ממשן שלא
היו צדרן חלון למשכן לפי שהיה להם ממצרים, ע"ש בפרש.
ועל פי זה נפרש כוונת הש"ט שלו בביבה, מהו דתימא במנינו
ニיצוד חייב שאין במנינו ניצוד מותר, היינו דמה ניצוד
במשכן כמו תהילים כזה חייב ממשום צירה, ואין במנינו ניצוד
במשכן אין חייבים עלין, וכך אמרו בירושלמי גבי חלון,
קמ"ל דאף מה דלא היה ניצוד במשכן אפיקו היכי חיבין עלינו
משום צירה. ואך דבשבת (דף ק"ז) אמרין כל שבמנינו ניצוד
אסור, ורצו נטה שהמה חשובין יותרם, עם כל זה כאן
ביבה יש לפרש כמ"ש דקא משמע לנו דאף מה שלא היה
ニיצוד במשכן אפיקו היכי חיים ממשום צירה, כשית הש"ס דילין
(שבת ע"ה) דצד חלון היכי חיים ממשום צירה, ואך שמרשי' בביבה
לא משמען כן, אפיקו היכי יש לפרש לכוונת הש"ס הנ"ל כן כדי
שילא תקשה כל בר על הברה" בזורה. עכ"ל.

בשו"ת עמך הילכה סימן צ"ח כתוב, דהאמנת עם הב"י, דריש"י בפרק האורוג ד"ה שאין במינו ניזור פירש, מגונן צרעים ויוחסום שאין לצורך עכ"ל, מבואר דעתו ודכל שיש זו צורך מקרי יש במינו ניזור, ואתיאה הר' בריתא רבי יעקב אאסטר דבש צרעין וגזון וובש דברים רחמנא שראי, כדאיתא ריקך קמא דכברות, ואם כן בדברים מקרי יש במינו ניזור, אלא טסלקה דעתך במינו ניזור, ריצה לומר לדלא חיה ועוף איןנו אלא מספורה, ולא מהшиб אלא כגון חיה ועוף, ודשאין במינו ניזור כגון

הצית השק

המקשן דמייר ישח חור קטן, וכן גראה מבדרי מהרש"ל ^{חכמת שלמה שם ע"ב י"ה כהיד הוי מהיה}, ולפי זה המתווךձ אמר ומוסרברא לבי שפחים מי נחאת כו', על דרך לית להיא סברות המקשן בדברו קמן לא hei פסיק רישיה, ואם כן ליתיא לדינו של מ"א שסבירא כשם התוספות ודבדורי רישיה, חורתן ליכא פסיק רישיה, אורבא לדי פסיקנא אם כהיא והוא הוי פסיק רישיה, מופריך ותסברא נזכו לעיל, בותח מ"א מהרש"א כתוב הדוחשות לא הוי רישיה מוקמקין שם וזקן בענין דלא הוה פסיק רישיה, אבל יי' הה פסיק רישיה אפלו אין מכון אסורה, אלא הוה להיא להלטור דחויה שאני זבורים שבמנין ניזוד לנו אין מכון אפלו הוי פסיק רישיה שי' והויא אסורה, אבל זבורים שאין במנין ניזוד אסורה, וזהו כרכות הרוחמת הדשן טמן שחייבים מ"א טמן שיר פסיק כהאיסור דרבנן פסיק רישיה שי', והוו כרכות רוחמתם והדמןין שם בכחיה דפיך לדמייר צתק דסבירה להיא אין כל ניטל אלא לצורך דבר ניטל, והתגניא פורטם מחלוקת על גבי כורת בימות החמה ובימות הגשםים ומבלבד שלא יתכוין לצד, ומשי דמייר דאות ביה דבש. ופוץ, בימות הגשםים דלבא דבש ברכות הנה דבורה ומפני דאכיא טמן שיר לולו רבש מונחים כבודה שיתפרנסו מהם דבורה ומפני דאכיא ניטל, ולא משני רבש מעב שכת לאלאן, ופיך, מדרמשי בהישוב עליון וללא יתכוין, ואם כן תקשי טיפה ובבלבד שלא יתכוין כיריך רבב יהודא בע"ל אוקם, ומפני דביר שארין מתכוון אסורה, ואמר לצוד, ולדריב יהודא מי מהני לא סביר לאלה יהודא רבב שמעון הא דבירה כי רישיה, לייחת ותסברא אפלו אלו איתרא רבב שמעון דבביסק רישיה, ומפני לעולם כלו די יהודא רבב והכא במאי סקען דאכיא חלונות בעדרי הכרות דבביסק מכלה לעיליה מכל מקום אין ניזודם, דרא יגולן ברכות דרכן החלונות, ולא יתכוין מאה מאה מילא ערובה דהינו של אליעשנו מזרודה והיינו של יוסט החולנות. ופוץ פשטי, הדא צידיה בא מלאה היא, ומפני מהו דתמא כבמי ניזוד אסורה, שאין כבמי ניזוד מותר, און ממש מען. הרי מוגואר להדריא זבורים אין במנין ניזוד, דלא כחרב ב', ועיניו שם כהרא"ס שיר ג'ה גמרא פשטי^{תענין מה שבתבי טמן שי'}. שחולק בה שאמ אורתמת הדשן ^{וניגיל} דל' דבאסיסו דרבנן פסיק רישיה מותר, וגם מכאן מוכח דלא כהתרומת הדשן^{תענין מה שיר קמן כו' ועיניו בדור"א צ"ד דלא זבורים}. ואתני בקיצור, וההוספה פירוש רישיה והבא דודאי זבורים, וכחכמת חיזקיה כהרא' פירוש רישיה והבא דודאי זבורים, ופיש הדא ריש"ז בתב' כו'. על מתניתן דף ק"ז ע"ב שיב חדוד על פסיק לוחך הביא: על פל שUNDER הרושן כו' והשיני פטור, הא למזה והזמתה הנעל אל ביתו שיר ג'ה גמרא פשטי^{תענין מה שבתבי טמן שי'}.

כירושלמי עירובין (פ"ח הלכה ח') מבואר דה' ג"ד ט"ל דמותר למלאות ואסור לשפוך אמר ליה קדר וננה חכמים נמנה לך עמהון אמר ר' מנא מגהר חייה עמו ופי' הקרבן העודה [ר"ה מגהר] שפטשות היהיה לר' מנא שאסור לשפוך ומותר למלאות, א"כ לר' מנא דס"ל ואטור לשפוך אף שלא מכוין שייצאו הרים חמוץ לגוזטרא וא"ה אסור משותם דהוי פסיק ישא ואף בדורבן אסור כמו שנתבאר, ור' מנא זה בדעתו הכא דעתו החתום אסור לבוא על האלמנה בכיה ראשונה בשבת, משא"כ לדידין דקימ"ל לכמאן דמיקל ומתייר לשפוך דפסיק ריישה בדורבן מותר יש להתריר גם בכיה ראשונה בשבת משותם דהא אינו מכוין לקנותה רק להנתנו כמו שכותב המקנה.

אם מנם עיקר סברת המקנה הנ"ל אינה ברורה, דהא מבואר בר"ן (פ"ק דקדושים ה, ב גדרפי הר"ף ד"ה גרסוי) על הא דאבייעיא להו קידושים י', א] תחלת ביאה קונה כוי רבא עליה שלא לנשואין אינו קונה [זהותה דבריו בחלוקת החוקק סימן ל"ג ס"ק ד], ובcoin דבעין שכונין לשם נישואין א"כ שפיר פסקו כל הפסיקים דאסור לבוא ביאה ראשונה על האלמנה בשחת ולא שייך לדzon זהה כלל להא דפסיק רישיה הנ"ל, ואcum"ל. לפ"ז יהיה מוכח מן הרמב"ם דס"ל כשיטת התה"ד הנ"ל דפסיק רישיה בדורבן מותר ולכן כן כתוב (פכ"ה מהלכות שבת הכה"ה) דפורסין מהצלה ע"ג כוורת דבורים ובכלל לאCoin לצוד ולא כתוב בפירוש דלא יהיה פסיק רישיה כמ"ש שם המ"מ והובא במג"א (סימן ש"י"ד ס"ק ה), רק משמע دقין דאינו מכון שרי אף בפסיק רישיה, coin להו איסור דורבן.

גנְך ב

→ והמג"א (בסיון ש"ד סק"ח) הקשה על התה"ר מהא דביצה (דף ל"ז ע"ב) שאמרו פורסין מ hatchet ע"ג כוורת דבריהם וככלבד שלא יעשנו מצודה פשיטה מהו דתימא במיןנו ניצוד

ואף שהרמב"ם בהלכות שבת (פרק ט"ו הלכה ט"ז) פסק שלכן מותר לשופך משום דרכו בכורמלית לא גזרו ואף במכוין, עכ"ז מהר סוגיא דעתירובין מוכח דעתך' וכאן גזרו היכא דעתך' לזהירות משום דמייחלף, וכמ"כ התוס' והראשונים הთם, רק עיקור סברות המתייר התם משום דAINO מכוין וכמ"ש המודכי והרייטב"א שם בכוונת הסוגיא הזאת. וע' בתוס' שם ד"ה הנני תימי כו' דכתבו דליישנא בתרא לא התיר לשופך אלא משום דAINO חוש שיצאו לחוץ כו', והרמב"ם ס"ל ורך סוגיא דשבת (דף ק' ע"ב) דרכו בכורמלית לא גזרו פלייגא על הרק סוגיא דעתירובין, אבל במאי דעתך' להך סוגיא דעתירובין דבכווננה אסור לשופך ובלא מכוין מותר אף הדמי פסיק רישיה, בזה לא מצינו סתירה, ושפיר פסקין בדורבן כהמיקל אף בפסקין רישיה כן".

והא דקאמר הש"ס בסוכה (דף לג ע"ב) מפושט
מיניה דיתחוי מעיקרא, ולא קאמר דשאוני חותם
בידו לתקון, משום שם מיררי אליבא דמל' דס"ל
רפפיק רישא בדרובנן אסור ולא הוイ בידו^ז, משא"כ
למאי דקיייל לדינה, ודבריו הרמב"ם נכווחים למבין.

ועפ"ז יש להעיר מה שכתב התוס' בימוא (דף
יג ע"ב ד"ה לחדא אמר לה עלי מנת)
להוכחה מן הירושלמי (שם פ"א טוף ה"א) אמר ר' ז'
מנא הלין דכנסין ארמLINן צריך למכנסיה מבعد
יום שלא יהא כקונה קניין בשבת, ע"כ, דבאלמנה
אסור לבא עליה ביאה ראשונה בשבת, והמקנה
(סוף הלכות קדושיםין סימן סד סעיף ה) כתוב להתייר
משום שאינו מכויין רק להנאת ביאה ולא לקניין,
ואף דחווי פסיק רישא עכ"ז הא דעת התה"ד
בדרבנן מותר פסיק רישא והוא אסור בירושלמי
הינו כנסה بلا ביאה עכ"ל. ובאמת זה דוחק
דהה התוס' ביוםא ממשען דምפרשי לירושלמי הניל'
דקאי על ביאה וס"ל דחופה بلا ביאה אינו קונה
באלמנה וככונת היירושלמי לאסור ביאה בשבת.
אכן לפי מש"כ יש לומר דהיירושלמי הניל'
וכסבירות המקנה הניל' אזיל לשיטתו דהא

³. ראה להלן ענף ה שהוכיחה רבינו שאף איסור תורה הוא דבר שביוזו. וראה נחל יצחק ח"א סימן לד על סעיף קו ענף ה, וצ"ע.

תְּבִשׁוּ תְּבִשׁוּ כָּל־עַמּוֹד וְלֹא־יָמַר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל.

תְּמִימָה . כְּלַיְלָה - בְּנֵי דָמֶר . גַּדְעֹן . יְהוָה .

שלא היה ניצוד במשכן אף"ה חייב משום צידה בשיטת הש"ס דילין (שבה פ"ז עה, א) הצד חלazon חייב משום צידה, ואף שמרש"י בכיצה לא משמען כן אף"ה יש לפרש לכוכנת הש"ס הנילן כן כדי שלא תקשה כי"כ על הבב"י בוה.

ל

ענף ג

ועל עיקר דברי התה"ד הנילן יש עוד להקשוט בלבד מה שהקשה המג"א [כנ"ל] מרשי"י דטוכה (דף לג' ע"ב) בר"ה והא מודה ר"ש בפסק רישיה כו' וכי אמרין דבר שאין מתכוין מותר וגורר אדם מטה וטפסל ובלבך שלא יתכוין לעשות חרץ הינו משום דאפשר לגירירה ללא חרץ כו' עכ"ל. וזה אף במכוין לעשות חרץ ע"י הטפסל אינו אלא איסור דרבנן משום והו חופר לאחריך וכמ"ש התוס' ביוםא (דף ל"ד ע"ב) ד"ה הני מיili באיסור דאוריתא כו' שהוכיתו מזה ראי' באיסור דרבנן כמו התם בגרירה דהוי חורש ולאחריך אף"ה אסר ר' יהודא באינו מתכוין יעוש', א"ב מוכחת מרשי"י בסוגיות הגמי' (טוכה שם) רמeka השה הוא פסק רישיה מוכחת ראי' בנסיבות ענבים דלא נאסר אלא מדרבנן ג"כ נאסר פסק רישיה.

ואף שתירצתי לעיל [ענף א] דברי התה"ד הנילן עפ"י שיטת הרמב"ם, הנה עתה אפתח שער אחר וורתב אשר ממנו יסודו כל הקושיות מעליון, יחד עם קושיות המג"א הנילן, וה' אלקיים אמת ידריכני בדרך אמת.

והוא בפסחים (דף כ"ה ע"ב) בתוס' ד"ה לא אפשר ולא מכוין כו', כתבו בסה"ד ذריך לומר דהאי סוגיא דכתובות (דף ה' ע"ב) דאמרו דאסור לבעול בתקילה בשבת לר' יהודא דאסור באינו מכוין,athy כר' ירמיה (שבת דף כ"ט ע"ב) דאסר לר' יהודא לא אפשר ולא מכוין, ע"ג דעתותם במאן דאמר קטנים אסורין אף לר"ש מ"מ במאי דאסר אף בגודלים לר' יהודא לא איתוחב עכ"ל התוס'. ולולא דבריהם י"ל דהן סוגיא דכתובותathy כעולה דס"ל בשבת (דף כ"ט שם) דבגדוליים דברי הכל מותר משום דהוי לא

אסור שלא בmino ניצוד מותר קמ"ל, אלא דאי' דברורים הוין אין בmino ניצוד ואני אסור לצordon אלא מדרבנן אף"ה היכא דהוי פסיק רישיה אסור וכן פסק המחבר (בסימן שט"ז סעיף ד).

ולכאורה יש לומר דהתה"ד ס"ל בשיטת הבב"י (בסימן שט"ז סעיף ג-ד) דבררים הוין בmino ניצוד ומחייב מדורייתא ע"ש לכן אין ראי' מהש"ס הנילן לאסור פסיק רישיה בדרבנן, אך המהרש"א בכיצה (שם ד"ה מ"ד בmino) הקשה על הבב"י מהא דלא יעשה מזוודה דמהו דתימא שאלה בmino ניצוד שרי קמ"ל, אלא דבררים הוין אין בmino ניצוד. ודוחק לומר שכוכנת הש"ס הוין רק"ל דבאמת הוין דבררים בmino ניצוד, וכך איסור, והוא קושיא חמורה על מין הבב"י.

ולמפני הסיר כובד משא הקושיא הזאת מעלה מין זה, ולהקל הפליה, אפשר לומר דברים ממשום דהוי לצורך דבר מקרי בmino ניצוד, וראי' להו מרשי"י (שבת ק"ו ע"ב) שפי' אין בmino ניצוד שאינן לצורך וכו' וממה שאמרו בכיצה (שם) דבררים מקרי אין בmino ניצוד וכו', ומה שאמרו רצונם שלא צדו דברים למשכן, ודבר הניצוד למשכן (כמו תחשים) חייבים עלייו, ולהיפוך אלה אשר לא ניצודו למשכן פטורים עליהם. והודבר זהה למדתנו מירושלמי [שבת פ"ז הלכה ב] [הביאו התוס'] (שבת ע"ה ע"א) ד"ה הצד חלazon כו', דהצד חלazon אין בו משום צירה [והוא סותר המבוואר בש"ס שלנו שבת שם], ואמרו בירושלמי) הטעם משום שלא היו צדין חלazon למשכן לפי שהיתה להם מצרים, ע"ש במפרש [קרבן העודה ד"ה ולית לה]. ועפ"י זה נפרש כוונת הש"ס שלנו בכיצה (שם) מהו דתימא בmino ניצוד חייב שאין בmino ניצוד מותר, הינו דמה דהיה ניצוד במשכן כמו תחשים זהה חייב משום צירה ואין בmino ניצוד במשכן אין חייבים עלייו וכו' שאמרו בירושלמי גבי חלazon, קמ"ל דאי' מה דלא היה ניצוד במשכן אף"ה חייבין עלייו משום צירה, אף דברשת (דף ק"ו ע"ב) אמרין כל שבmino ניצוד איסור ורצו נסחה השובין וצדין אותן, עכ"ז כאן בכיצה יש לפרש כמו"ש רק"ל דאי' מה